

ที่ นร ๐๕๐๓/ คพ๕๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 3203
วันที่ 27 มี.ค. 2561
เวลา 14.58 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖๗ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๑๕๗ / ๖๑ วันที่ ๒๗ / ๓ / ๖๑
เวลา ๑๕.๒๕ น. ส่ง พรม.
ดำเนินการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (รวมทัญจน์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/ส ส่งสภฯ VM009)
www.cabinet.thai.gov.go.th

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๓ / ๖๕๖๑
วันที่ ๒๗ / มี.ค. / ๖๑
เวลา ๑๕.๓๖ น.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ส่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการยื่นคำฟ้อง และการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ ให้สภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

(๓) กำหนดเหตุของการพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และแก้ไขเพิ่มเติมเหตุของการได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนของตุลาการศาลปกครอง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของตุลาการศาลปกครองที่สามารถกลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครอง หรือโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

(๕) ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบ ที่มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามหลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการประชุมของ ก.ศป. ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ วรรคสอง มาตรา ๓๙/๑ และมาตรา ๔๑/๑ และเพิ่มมาตรา ๓๕/๒ มาตรา ๔๐ วรรคสอง และมาตรา ๔๐/๑)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมการเสนอเรื่องต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการพิจารณาของศาลในการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง)

(๘) กำหนดให้มีการยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใดหรือโทรสาร และการนับอายุความในกรณีดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖)

(๙) กำหนดวิธีพิจารณาคดีแบบเร่งด่วน และกำหนดหลักเกณฑ์การไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีสำหรับคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น (เพิ่มมาตรา ๕๙ วรรคสาม และมาตรา ๕๙/๑)

(๑๐) กำหนดกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ (เพิ่มมาตรา ๖๐/๑)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตายหรือเกษียณอายุพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ มาตรา ๑๙๘ บัญญัติให้การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับตุลาการศาลปกครองต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองซึ่งประกอบด้วยประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการในศาลปกครองไม่เกินสองคน บรรดาที่ได้รับการคัดเลือกจากราชการตุลาการศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๒๓๑ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีกรณี กฎ คำสั่ง หรือการกระทำใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับสมควรปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้สามารถยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย สะดวกรวดเร็ว และทั่วถึง รวมทั้งกำหนดกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการพิจารณาในการพิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล การนั่งพิจารณาคดีในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีสำหรับคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา
คดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๔๔
มาตรา ๔๖ มาตรา ๖๐/๑ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๕/๑ มาตรา ๗๕/๒ และมาตรา ๗๕/๔
ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันนี้ออกระเบียบดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบได้
ถ้าต่อมามีการเสนอญัตติและสภาผู้แทนราษฎรมีมติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งระเบียบดังกล่าว
ให้สภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ยกเลิก
ระเบียบใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้เป็นไป
ตามนั้น

กำหนดวันตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (๑) (๓) (๘) และ (๙) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ตุลาการศาลปกครองต้องประพฤติตนตามวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองตามที่ ก.ศป. กำหนด

ก.ศป. อาจมีมติให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ได้ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนให้ทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องอย่างร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมควรตามที่กำหนดในวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

(๒) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุพทุพลภาพ

(๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ด้วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ในการพิจารณาให้ข้าราชการตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง โดยถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๒๑ (๔) หรือ (๗) หรือโดยถูกไล่ออกตามมาตรา ๒๓ (๑) หรือ (๒) ให้ ก.ศป. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น จำนวนสี่คน และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือรองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ที่เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมอบหมายจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการเพื่อทำการสอบสวน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ตุลาการศาลปกครองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิดและมีใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) ก.ศป. อาจพิจารณาคัดเลือกผู้นั้นให้กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าก็ได้ ถ้าผู้นั้นมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี และยังมีอายุไม่ครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น หรือยังมีอายุไม่ครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้นในกรณีที่เป็นผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกให้ไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ หากผู้นั้นมีอายุครบเกณฑ์ที่จะต้องประเมินสมรรถภาพตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่ยังไม่เคยผ่านการประเมินสมรรถภาพ ให้จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพได้ แม้จะมีอายุล่วงเลยการประเมินสมรรถภาพตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง แล้วก็ตาม

ตุลาการศาลปกครองซึ่งโอนไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ถ้าต้องโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองเพราะเหตุที่ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๘/๑ วรรคสอง หรือยื่นความประสงค์ขอโอนกลับก่อนครบวาระ และผู้นั้นมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้ ก.ศป. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งในลำดับอาวุโสที่เคยครอง โดยให้ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ในชั้นเดียวกับตุลาการศาลปกครองที่อยู่ในลำดับอาวุโสเท่ากันในขณะที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง

ในกรณีที่ผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้กลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบให้โอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามวรรคสอง มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ ให้นำความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ วรรคสอง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้นำความในมาตรา ๑๕ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๙ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่การคัดเลือกให้กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองตามวรรคหนึ่ง หรือการโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามวรรคสอง โดยอนุโลม”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.ศป.” ประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นตุลาการศาลปกครองจำนวนสิบคน

ดังนี้

(ก) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนหกคนซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

(ข) ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คนซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

(๓) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการในศาลปกครองจำนวนสองคน ที่ได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นเลขานุการของ ก.ศป. และให้ ก.ศป. แต่งตั้งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๕/๒ กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) หรือ (๕) หรือกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) หรือ (๕) ในเวลาเดียวกันมิได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศรับสมัครบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑ เข้ารับการเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) โดยให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้ารับการเลือก แล้วจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเลือกส่งไปยังตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น และให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการเลือกไปด้วย

ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับแก่การเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิในวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การนับคะแนน และการประกาศผลการเลือก กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ให้เป็นไปตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.ศป.”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ก่อนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) จะครบวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันแต่ไม่เกินเก้าสิบวัน ให้ดำเนินการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ในกรณีจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙/๑ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๓) วางลงก่อนครบวาระ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกซ่อมให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

ให้ผู้ได้รับเลือกซ่อมเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง เข้ารับหน้าที่เมื่อประธานศาลปกครองสูงสุดได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกซ่อมเป็นกรรมการตุลาการ ศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ และให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองดำเนินการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกซ่อม ในราชกิจจานุเบกษา

กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกซ่อมให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับ วาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

“ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ศป. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๐/๑ ให้ ก.ศป. โดยมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการตุลาการศาลปกครองทั้งหมด มีอำนาจออกกระเปียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการ ศาลปกครองและการอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ศป.”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑/๑ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) หรือ (ข) หรือ (๓) หรือมีแต่ไม่ครบจำนวน ถ้ากรรมการตุลาการศาลปกครองจำนวน ไม่น้อยกว่าหกคน เห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องให้ความเห็นชอบ ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองเท่าที่มีอยู่ เป็น ก.ศป. พิจารณาเรื่องเร่งด่วนนั้นได้”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่ากฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ในการเสนอความเห็นดังกล่าวผู้ตรวจการแผ่นดินมีสิทธิ และหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕/๑ การฟ้องคดีที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลตามมาตรา ๔๕ วรรคสี่ หากคู่กรณียื่นคำขอต่อศาลโดยอ้างว่า ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือโดยสถานะของผู้ขอถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ถ้าศาลเห็นว่ามีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะรับฟ้องไว้พิจารณา หรือในกรณีอุทธรณ์ซึ่งศาลเห็นว่ามิเหตุผลอันสมควรที่จะอุทธรณ์ได้แล้วแต่กรณี และศาลได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยการไต่สวนหรือโดยวิธีอื่นแล้วเห็นว่ามิเหตุตามคำขอจริง ให้ศาลอนุญาตให้คู่กรณียื่นคำเนิ่นคดี โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือเฉพาะบางส่วนได้ คำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ คำฟ้องให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครอง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ในการนี้อาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และเพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ ให้ถือว่าวันที่ส่งคำฟ้องแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์หรือวันที่ส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสารเป็นวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีที่กฎหมายกำหนดระยะเวลาให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือโดยลักษณะแห่งคดีมีความจำเป็นที่ศาลจะต้องพิจารณาพิพากษาคดีเป็นการเร่งด่วน การส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบตามวรรคสอง จะส่งล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควรแต่ไม่ถึงเจ็ดวันก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของคู่กรณีด้วย”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๕๙/๑ ในการพิจารณาคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น หากองค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าคดีดังกล่าวมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม องค์คณะพิจารณาพิพากษาอาจไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีก็ได้ ในกรณีนี้ให้ผู้แถลงคดีปกครองดำเนินการตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ในวันประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษา

ให้ศาลแจ้งการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีตามวรรคหนึ่งพร้อมส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิคู่กรณีที่จะยื่นคำแถลงเป็นหนังสือต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับแจ้ง และหากคู่กรณีประสงค์ที่จะให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี ให้คู่กรณีแจ้งความประสงค์เช่นนั้นให้ศาลทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับแจ้ง และให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีต่อไป”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๖๐/๑ เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคำขอและศาลเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ความยุติธรรมหรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คู่กรณี ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนิน

กระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ต้องกระทำต่อหน้าศาลและศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาล

ศาลอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามวรรคหนึ่งจากคู่กรณี ที่ร้องขอได้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่ประธานศาลปกครองสูงสุดกำหนด โดยไม่ถือว่าค่าใช้จ่ายนั้น เป็นค่าธรรมเนียมศาล”

มาตรา ๒๒ ในวาระเริ่มแรก ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือก กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระแต่ต้องทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิไปพลางก่อน ตามมาตรา ๒๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ คงทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่ง แต่ให้ทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสองและวรรคสาม ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

มาตรา ๒๓ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตายหรือเกษียณอายุพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ มาตรา ๑๙๘ บัญญัติให้การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับตุลาการศาลปกครองต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองซึ่งประกอบด้วยประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการในศาลปกครองไม่เกินสองคน บรรดาที่ได้รับการคัดเลือกจากราชการตุลาการศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๒๓๑ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีการฝ่าฝืน คำสั่ง หรือการกระทำใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับสมควรปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้สามารถยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย สะดวกรวดเร็ว และทั่วถึง รวมทั้งกำหนดกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการพิจารณาในการพิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล การนั่งพิจารณาคดีในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีสำหรับคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดให้มีการส่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เกี่ยวกับการยื่นคำฟ้อง และการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุม

ทางจอภาพ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบ โดยสภาผู้แทนราษฎรอาจมีมติให้ยกเลิกระเบียบดังกล่าว ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนได้ (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖))

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสอง))

๒.๓ กำหนดเหตุของการพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และแก้ไขเพิ่มเติมเหตุของการได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนของตุลาการศาลปกครอง (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒) และร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง))

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของตุลาการศาลปกครองซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ให้สามารถกลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองได้ และแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของตุลาการศาลปกครองซึ่งโอนไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองในกรณีที่จะโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง (ร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕))

๒.๕ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบ ที่มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการประชุมของ ก.ศป. ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕) ร่างมาตรา ๙ (เพิ่มมาตรา ๓๕/๒) ร่างมาตรา ๑๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘) ร่างมาตรา ๑๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ วรรคสอง) ร่างมาตรา ๑๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙/๑) ร่างมาตรา ๑๓ (เพิ่มมาตรา ๔๐ วรรคสอง) ร่างมาตรา ๑๔ (เพิ่มมาตรา ๔๐/๑) และร่างมาตรา ๑๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑/๑))

๒.๖ แก้ไขเพิ่มเติมการเสนอเรื่องต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓))

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการพิจารณาของศาลในการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (ร่างมาตรา ๑๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕/๑ วรรคหนึ่ง))

๒.๘ กำหนดให้มีการยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร และการนับอายุความในกรณีดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖))

๒.๙ กำหนดวิธีพิจารณาคดีแบบเร่งด่วน และกำหนดหลักเกณฑ์การไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีสำหรับคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น (ร่างมาตรา ๑๙ (เพิ่มมาตรา ๕๙ วรรคสาม) และร่างมาตรา ๒๐ (เพิ่มมาตรา ๕๙/๑))

๒.๑๐ กำหนดกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ (ร่างมาตรา ๒๑ (เพิ่มมาตรา ๖๐/๑))

๒.๑๑ กำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ในวาระเริ่มแรก รวมทั้งการทำหน้าที่ของกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมก่อนการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๑๒ กำหนดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๓. การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความจำเป็นที่จะต้องตราขึ้นเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๘ และมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับได้ปรับปรุงกระบวนการพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมาย โดยผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายโดยตรง คือ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง บุคลากรอื่นของสำนักงานศาลปกครอง และประชาชนทั่วไป หรือองค์กรหรือหน่วยงานอื่น โดยผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นมีลักษณะในเชิงบวก กล่าวคือ การปรับปรุงกระบวนการพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองเป็นไปเพื่อให้ประชาชนได้รับการพิจารณาคดีที่รวดเร็ว และยังเป็นทางเลือกให้ประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่ายและมีประสิทธิภาพ เช่น เพิ่มการยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนแล้ว ยังช่วยสนับสนุนการลดภาระการใช้กระดาษและลดภาระการใช้พื้นที่ของอาคารสำนักงานในการจัดเก็บเอกสารด้วย

๓.๓ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ต่อประชาชนแล้ว

๓.๔ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการใช้ระบบอนุญาตในกฎหมายแต่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓.๕ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการกำหนดโทษอาญา

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้แก้ไขปรับปรุงองค์ประกอบ ที่มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง อำนวยการหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง รวมทั้งบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการพ้นจากตำแหน่งของตุลาการศาลปกครอง และการเสนอเรื่องต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้สิทธิของประชาชนได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองในเรื่องการยื่นคำฟ้องจะทำให้ประชาชนผู้ฟ้องคดีมีทางเลือกเพิ่มขึ้นในการยื่นคำฟ้องทั้งโดยการส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร ซึ่งจะเพิ่มความสะดวกให้กับประชาชนผู้ฟ้องคดีที่จะสามารถยื่นคำฟ้องได้โดยไม่ต้องมาศาล นอกจากนี้ การกำหนดให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพจะเป็นการเปิดโอกาสให้คู่กรณีมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของศาลได้โดยสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๖ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๕/๑ มาตรา ๗๕/๒ และมาตรา ๗๕/๔ ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันที่ออกระเบียบดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบได้ ถ้าต่อมามีการเสนอญัตติและสภาผู้แทนราษฎรมีมติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งระเบียบดังกล่าวให้สภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ยกเลิกระเบียบใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น</p> <p>กำหนดวันตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ มาตรา ๖๐/๑ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๕/๑ มาตรา ๗๕/๒ และมาตรา ๗๕/๔ ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันที่ออกระเบียบดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบได้ ถ้าต่อมามีการเสนอญัตติและสภาผู้แทนราษฎรมีมติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งระเบียบดังกล่าว ให้สภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ยกเลิกระเบียบใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น</p> <p>กำหนดวันตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม”</p>	<p>กำหนดให้ส่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการยื่นคำฟ้อง และการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ ให้สภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบ</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๑ ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) ตาย</p> <p>(๒) ลาออก</p> <p>(๓) สิ้นบึงประมาณที่ตุลาการศาลปกครองผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่จะผ่านการประเมินสมรรถภาพให้ดำรงตำแหน่งต่อไปตามมาตรา ๓๑</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๘</p> <p>(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ</p> <p>(๗) เป็นโรคหรือมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นตุลาการศาลปกครองตามที่ระบุไว้ในประกาศที่ ก.ศป. กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด</p> <p>(๘) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๒๒</p> <p>(๙) ถูกไล่ออกตามมาตรา ๒๓</p> <p>(๑๐) โอนไปรับราชการเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองหรือข้าราชการฝ่าย</p> <p>การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งนอกจาก (๑) ให้นำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (๑) (๓) (๘) และ (๙) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ”</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๒ ตุลาการศาลปกครองต้องประพฤติตนตามวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองตามที่ ก.ศป. กำหนด ก.ศป. อาจมีมติให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนให้ทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องอย่างร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมควรตามที่กำหนดในวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง</p> <p>(๒) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ</p> <p>(๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>(๔) มีกรณีตามมาตรา ๒๑ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗)</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๒ ตุลาการศาลปกครองต้องประพฤติตนตามวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองตามที่ ก.ศป. กำหนด ก.ศป. อาจมีมติให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณีได้ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนให้ทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องอย่างร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมควรตามที่กำหนดในวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง</p> <p>(๒) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ</p> <p>(๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ</p> <p>การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ด้วย”</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมให้การออกจากราชการของตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายดังกล่าวและแก้ไขเพิ่มเติมเหตุของการได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนของตุลาการศาลปกครอง</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๔ ในการพิจารณาให้ข้าราชการตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งโดยถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๔) ประกอบกับมาตรา ๒๑ (๔) หรือ (๗) หรือโดยถูกไล่ออกตามมาตรา ๒๓ (๑) หรือ (๒) ให้ ก.ศป. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คน และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือรองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนที่เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมอบหมายจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการเพื่อทำการสอบสวน</p> <p>าลฯ าลฯ</p> <p>มาตรา ๒๕ ตุลาการศาลปกครองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิดและมีใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๕) มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ ก.ศป. อาจพิจารณาคัดเลือกผู้นั้นให้กลับเข้ารับราชการ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๔ ในการพิจารณาให้ข้าราชการตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งโดยถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือตามมาตรา ๒๒ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๒๑ (๔) หรือ (๗) หรือโดยถูกไล่ออกตามมาตรา ๒๓ (๑) หรือ (๒) ให้ ก.ศป. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คน และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือรองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนที่เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมอบหมายจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการเพื่อทำการสอบสวน”</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๕ ตุลาการศาลปกครองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิดและมีใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๕) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) ก.ศป. อาจพิจารณาคัดเลือกผู้นั้นให้กลับเข้ารับราชการ</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒</p> <p>แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของตุลาการศาลปกครองซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว และจะกลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครอง หรือโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง และกำหนดให้ตุลาการศาลปกครอง</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>เป็นตุลาการศาลปกครองในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าก็ได้ ถ้าผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี</p> <p>ตุลาการศาลปกครองซึ่งโอนไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ถ้าต้องโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองเพราะเหตุที่ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๘/๑ วรรคสอง หรือยื่นความประสงค์ขอโอนกลับก่อนครบวาระ และผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี ให้ ก.ศ.ป. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งในลำดับอาวุโสที่เคยครอง โดยให้ได้รับเงินเดือนเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ในชั้นเดียวกับตุลาการศาลปกครองที่อยู่ในลำดับอาวุโสเท่ากันในขณะที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง</p>	<p>เป็นตุลาการศาลปกครองในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าก็ได้ ถ้าผู้นั้นมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี และยังมีอายุไม่ครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น หรือยังมีอายุไม่ครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้นในกรณีที่ เป็นผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกให้ไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ หากผู้นั้นมีอายุครบเกณฑ์ที่จะต้องประเมินสมรรถภาพตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่ยังไม่เคยผ่านการประเมินสมรรถภาพ ให้จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพได้แม้จะมีอายุล่วงเลยการประเมินสมรรถภาพตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง แล้วก็ตาม</p> <p>ตุลาการศาลปกครองซึ่งโอนไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ถ้าต้องโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองเพราะเหตุที่ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๘/๑ วรรคสอง หรือยื่นความประสงค์ขอโอนกลับก่อนครบวาระ และผู้นั้นมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้ ก.ศ.ป. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งในลำดับอาวุโสที่เคยครอง โดยให้ได้รับเงินเดือนเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ในชั้นเดียวกับตุลาการศาลปกครองที่อยู่ในลำดับอาวุโสเท่ากันในขณะที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง</p> <p>ในกรณีที่ผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้กลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบให้โอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามวรรคสอง มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ ให้นำความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ วรรคสอง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>ที่กลับเข้ารับราชการต้องประเมินสมรรถภาพตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ผู้นั้นมีอายุครบเกณฑ์ที่จะต้องประเมินสมรรถภาพแล้วแต่ยังไม่เคยผ่านการประเมินสมรรถภาพ</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง คณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.ศป.” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตุลาการศาลปกครองจำนวนเก้าคน ดังนี้</p> <p>(ก) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนหกคน ซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุด</p> <p>(ข) ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสามคน ซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น</p> <p>(๓) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่เป็นตุลาการศาลปกครองจำนวนสามคน ดังนี้</p> <p>(ก) ผู้ซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภาจำนวนสองคน</p> <p>(ข) ผู้ซึ่งได้รับเลือกจากคณะรัฐมนตรีจำนวนหนึ่งคน</p>	<p>ให้นำความในมาตรา ๑๕ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๘ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่การคัดเลือกให้กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองตามวรรคหนึ่ง หรือการโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามวรรคสอง โดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง คณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.ศป.” ประกอบด้วย</p> <p>(๑) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นตุลาการศาลปกครองจำนวนสิบคน ดังนี้</p> <p>(ก) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนหกคน ซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุด</p> <p>(ข) ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น</p> <p>(๓) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการในศาลปกครองจำนวนสองคนที่ได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ ที่มา และคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของ ก.ศป. ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นเลขานุการของ ก.ศป. และให้ ก.ศป. แต่งตั้งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>มาตรา ๓๗ การเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (ก) ให้วุฒิสมาชิกคณะกรรมการข้าราชการชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่เห็นสมควร ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑ จำนวนสองเท่าของจำนวนที่ต้องเลือกเสนอต่อวุฒิสมาชิกเพื่อพิจารณาเลือกต่อไป</p>	<p>ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นเลขานุการของ ก.ศป. และให้ ก.ศป. แต่งตั้งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”</p> <p>มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>“มาตรา ๓๕/๒ กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) หรือ (๕) หรือกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) หรือ (๕) ในเวลาเดียวกันมิได้”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๗ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศรับสมัครบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑ เข้ารับการเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) โดยให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้ารับการเลือก แล้วจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคล</p>	<p>กำหนดห้ามกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในเวลาเดียวกัน</p> <p>แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของ ก.ศป.</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ให้นำความในมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาใช้บังคับกับการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในวาระหนึ่ง โดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๓๘ การเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (ข) ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะได้รับเลือกต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาลงมติ</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาใช้บังคับกับการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในวาระหนึ่ง โดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๓๙ กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๓) ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีโดยอาจได้รับเลือกใหม่ได้อีก แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>ก่อนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) จะครบวาระเป็นเวลา</p>	<p>ผู้มีสิทธิได้รับเลือกส่งไปยังตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น และให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการเลือกไปด้วย</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับแก่การเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในวาระหนึ่ง โดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๓๘ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การนับคะแนน และการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ให้เป็นไปตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.ศป.”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ก่อนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) จะครบวาระเป็นเวลา</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดใหม่</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) ใหม่ โดยต้องแล้วเสร็จก่อนที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ</p> <p>(๒) แจ้งต่อประธานวุฒิสภาหรือนายกรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี เพื่อทราบ ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระของกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓)</p> <p>มาตรา ๓๙/๑ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๓) วางลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการเพื่อให้มีการเลือกซ่อม เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้</p> <p>การดำเนินการเพื่อให้มีการเลือกซ่อมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กรณีตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) ให้ดำเนินการเลือกซ่อมให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง</p>	<p>ไม่น้อยกว่าหกสิบวันแต่ไม่เกินเก้าสิบวัน ให้ดำเนินการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชั้นใหม่ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ในกรณีจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง”</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๙/๑ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๓) วางลงก่อนครบวาระ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกซ่อมให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้</p> <p>ให้ผู้ได้รับเลือกซ่อมเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง เข้ารับหน้าที่เมื่อประธานศาลปกครองสูงสุดได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกซ่อมเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ และให้เลขาธิการ</p>	<p>แทนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมที่จะครบวาระ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของ ก.ศป.</p> <p>แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกซ่อมกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของ ก.ศป.</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>(๒) กรณีตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) ให้แจ้งประธานวุฒิสภาหรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง</p> <p>กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกช่อมให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาใช้บังคับกับการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในวรรคหนึ่งโดยอนุโลม</p>	<p>สำนักงานศาลปกครองดำเนินการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกช่อมในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกช่อมให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน”</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>“ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้ ก.ศป. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด”</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>“มาตรา ๔๐/๑ ให้ ก.ศป. โดยมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการตุลาการศาลปกครองทั้งหมด มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>เพื่อให้ ก.ศป. มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>เพื่อให้ ก.ศป. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๑/๑ กรณีที่ไม่มีกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) หรือมีแต่ไม่ครบสามคน ถ้ากรรมการตุลาการศาลปกครองจำนวนไม่น้อยกว่าหกคน เห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องให้ความเห็นชอบ ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองจำนวนดังกล่าวเป็นองค์ประกอบและองค์ประชุมพิจารณาเรื่องเร่งด่วนนั้นได้</p> <p>มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่ากฎหรือการกระทำใดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญให้มีสิทธิเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลปกครองได้ ในการเสนอความเห็นดังกล่าวผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภามีสิทธิและหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒</p>	<p>เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการศาลปกครองและการอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ศป.”</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๑/๑ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) หรือ (ข) หรือ (๓) หรือมีแต่ไม่ครบจำนวน ถ้ากรรมการตุลาการศาลปกครองจำนวนไม่น้อยกว่าหกคน เห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องให้ความเห็นชอบ ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองเท่าที่มีอยู่เป็น ก.ศป. พิจารณาเรื่องเร่งด่วนนั้นได้”</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่ากฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ในการเสนอความเห็นดังกล่าว</p>	<p>ตุลาการศาลปกครองและการอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ศป.</p> <p>แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการประชุมของ ก.ศป. กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของ ก.ศป.</p> <p>แก้ไขเพิ่มเติมการเสนอเรื่องต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๔๕/๑ การฟ้องคดีที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลตามมาตรา ๔๕ วรรคสี่ หากคู่กรณีไต่ยื่นคำขอต่อศาลโดยอ้างว่าไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือโดยสถานะของผู้ขอถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ถ้าศาลเห็นว่ามิใช่ข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะรับฟ้องไว้พิจารณา หรือในกรณีอุทธรณ์ซึ่งศาลเห็นว่ามิใช่เหตุผลอันสมควรที่จะอุทธรณ์ได้ แล้วแต่กรณี และศาลได้ไต่สวนแล้วเห็นว่ามิใช่เหตุตามคำขอจริงก็ให้ศาลอนุญาตให้คู่กรณีนั้นดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือเฉพาะบางส่วนได้ คำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้เป็นที่สุด</p> <p>ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเฉพาะบางส่วน หรือมีคำสั่งให้ยกคำขอ ผู้ยื่นคำขอมีสติติดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง</p> <p>(๑) ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคำขอนั้นใหม่ เพื่ออนุญาตให้ตนนำพยานหลักฐานมาแสดงเพิ่มเติมว่าไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลได้จริง หรือโดยสถานะของผู้ขอ ถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล</p>	<p>ผู้ตรวจการแผ่นดินมีสิทธิและหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒”</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๕/๑ การฟ้องคดีที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลตามมาตรา ๔๕ วรรคสี่ หากคู่กรณีไต่ยื่นคำขอต่อศาลโดยอ้างว่าไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือโดยสถานะของผู้ขอถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ถ้าศาลเห็นว่ามิใช่ข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะรับฟ้องไว้พิจารณา หรือในกรณีอุทธรณ์ซึ่งศาลเห็นว่ามิใช่เหตุผลอันสมควรที่จะอุทธรณ์ได้ แล้วแต่กรณี และศาลได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยการไต่สวนหรือโดยวิธีอื่นแล้วเห็นว่ามิใช่เหตุตามคำขอจริงให้ศาลอนุญาตให้คู่กรณีนั้นดำเนินคดี โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือเฉพาะบางส่วนได้ คำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้เป็นที่สุด”</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการพิจารณาของศาลในการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล เพื่อให้ศาลแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นนอกจากไต่สวนได้</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>จะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร</p> <p>(๒) ยื่นอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อศาลปกครองสูงสุด</p> <p>ในกรณีที่คู่กรณีใช้สิทธิตาม (๑) หรือ (๒) อย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว จะใช้สิทธิอีกประการหนึ่งมิได้</p> <p>การยื่นคำขอ การพิจารณาคำขอ การขอให้พิจารณาใหม่ การอุทธรณ์และการดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่นใดที่เกี่ยวกับการขอดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ออกตามมาตรา ๔๔</p> <p>มาตรา ๔๖ คำฟ้องให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครอง ในการนี้อาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ ให้ถือว่าวันที่ส่งคำฟ้องแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง</p>	<p>มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๖ คำฟ้องให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครอง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ในการนี้อาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสารตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และเพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ ให้ถือว่าวันที่ส่งคำฟ้องแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์หรือวันที่ส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสารเป็นวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง”</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการยื่นคำฟ้อง เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย สะดวกรวดเร็ว และทั่วถึง</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>“ในกรณีที่กฎหมายกำหนดระยะเวลาให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือโดยลักษณะแห่งคดีมีความจำเป็นที่ศาลจะต้องพิจารณาพิพากษาคดีเป็นการเร่งด่วน การส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบตามวรรคสอง จะส่งล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควรแต่ไม่ถึงเจ็ดวันก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของคู่กรณีด้วย”</p> <p>มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>“มาตรา ๕๘/๑ ในการพิจารณาคดีอุทธรณ์ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น หากองค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าคดีดังกล่าวมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม องค์คณะพิจารณาพิพากษาอาจไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีก็ได้</p> <p>ในกรณีนี้ให้ผู้แถลงคดีปกครองดำเนินการตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ในวันประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษาให้ศาลแจ้งการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีตามวรรคหนึ่ง พร้อมส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิคู่กรณีที่ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และหากคู่กรณีประสงค์ที่จะให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีให้คู่กรณีแจ้งความประสงค์เช่นนั้นให้ศาลทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีต่อไป”</p>	<p>กำหนดวิธีพิจารณาคดีแบบเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับคดีบางประเภทที่กฎหมายกำหนดระยะเวลาให้ศาลพิจารณาโดยเร็ว หรือลักษณะแห่งคดีมีความจำเป็นที่ศาลต้องพิจารณาเป็นการเร่งด่วน</p> <p>เพื่อให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจกำหนดการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีในคดีที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือคดีที่การไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม ซึ่งเป็นคดีที่ได้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>“มาตรา ๖๐/๑ เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคำขอและศาลเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ความยุติธรรมหรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คู่กรณี ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด</p> <p>การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ต้องกระทำต่อหน้าศาล และศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาล</p> <p>ศาลอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามวรรคหนึ่งจากคู่กรณีที่ร้องขอได้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่ประธานศาลปกครองสูงสุดกำหนด โดยไม่ถือว่าค่าใช้จ่ายนั้นเป็นค่าธรรมเนียมศาล”</p> <p>มาตรา ๒๒ ในวาระเริ่มแรก ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>กำหนดกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาล และคู่กรณี</p> <p>กำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามร่างพระราชบัญญัตินี้ และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม</p>

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ต้องทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิไปพลางก่อนตามมาตรา ๒๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่ง แต่ให้ทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p>	

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสองและวรรคสาม ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ</p> <p>มาตรา ๒๓ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

ศาลปกครอง

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองในกรณีตาย เกษียณอายุราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ และถูกไล่ออก ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง อำนวยการหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมสิทธิในการเสนอคดีต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดินให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เพื่อปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงได้เพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อรองรับอำนาจศาลปกครองในการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง โดยกำหนดให้บรรดาคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด เว้นแต่คดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น ให้ศาลปกครองมีอำนาจไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ อันเป็นการเพิ่มวิธีการระงับข้อพิพาททางเลือกโดยวิธีการไกล่เกลี่ยให้กับคู่กรณีในคดีปกครอง แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจไต่สวนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นก่อนมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวได้ตามความจำเป็นและสมควร และแก้ไขเพิ่มเติมให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดอาจจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ก็ได้ สำหรับคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่มีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่นั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม และกำหนดวิธีพิจารณาคดีแบบเร่งด่วน โดยส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควรก่อนเริ่มการนั่งพิจารณาคดี อันเป็นการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อรองรับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้กับกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล อันเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด และกำหนดวันที่ถือว่าเป็นวันยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองในกรณีดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ และกำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพได้ โดยให้ถือว่าการดำเนิน

/ กระบวนพิจารณา...

กระบวนการพิจารณาดังกล่าว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาลหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดี ทั้งนี้ ศาลอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าวได้

นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ ก.ศป. สามารถพิจารณาคัดเลือกตุลาการศาลปกครองที่พ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิดและมีใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นบุคคลล้มละลาย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือถูกไล่ออก กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าได้ ถ้าผู้นั้นยังมีอายุไม่ครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น อันเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถได้กลับมาเป็นตุลาการศาลปกครอง

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

๑. แก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติของกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีที่มีชั้นตอนมากและเคร่งครัดเกินไป เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. เพิ่มทางเลือกในการระงับข้อพิพาทให้กับประชาชน โดยกำหนดให้มีการระงับข้อพิพาททางเลือกโดยวิธีการไกล่เกลี่ย อันเป็นกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคู่กรณีทั้งสองฝ่าย นำมาซึ่งความสงบสุขและไม่เกิดปัญหาข้อขัดแย้งขึ้นใหม่ อีกทั้งยังส่งผลให้ปริมาณคดีที่มีอยู่ในศาลมีจำนวนลดลงอีกด้วย

๓. การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล และการบริหารจัดการคดี เป็นการอำนวยความสะดวกและการบริการประชาชนให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. ปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อมิให้เกิดกรณีกฎหมายขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดองค์ประกอบ ที่มา และจำนวนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ที่ไม่เป็นตุลาการศาลปกครอง รวมทั้งกรณีการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินต่อศาลปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสมควรแก้ไขปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญดังกล่าว

โดยที่บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับวิธีพิจารณาคดีปกครองในบางเรื่องยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงวิธีพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง โดยกำหนดบทบัญญัติรองรับอำนาจศาลปกครองเพื่อดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง รวมทั้งกำหนดกระบวนการในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลให้สอดคล้องกับความจำเป็นในแต่ละกรณี อีกทั้งการยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองนั้น นอกจากให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนแล้ว สมควรกำหนดช่องทางเพิ่มเติมให้สามารถยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด และในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ได้กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทาง

/ จอภาพได้...

จอกภาพได้ โดยให้ถือว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาลหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของศาลปกครองได้โดยง่าย สะดวก และทั่วถึง อนึ่ง ด้วยยังปรากฏว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในการพิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลยังไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในแต่ละกรณี สมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น และเนื่องจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการนั่งพิจารณาคดียังไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ปรากฏขึ้นจริง ประกอบกับการกำหนดให้มีการส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าก่อนการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยไม่มีทางเลือกให้ศาลกำหนดเป็นอย่างอื่นได้ ไม่สอดคล้องกับความเร่งด่วนของการพิจารณาคดีปกครองบางประเภท เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงวิธีพิจารณาพิพากษาคดีปกครองแล้ว ยังสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ ก.ศป. สามารถพิจารณาคัดเลือกตุลาการศาลปกครองที่พ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิดและมีใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นบุคคลล้มละลาย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือถูกไล่ออก กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าได้ ถ้าผู้นั้นยังมีอายุไม่ครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น

จากเหตุปัจจัยดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

การที่แก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ในครั้งนี้ เป็นไปเพื่อปรับปรุงบทบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หากไม่ดำเนินการจะส่งผลกระทบต่อ

๑. การปรับปรุงให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เมื่อบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หากไม่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหมายลูกบทขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท อีกทั้งมาตรา ๒๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยังได้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีเสนอกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙๘ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตุลาการศาลปกครอง ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ โดยในร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

/ ๒. การปรับปรุง...

๒. การปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองให้สามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น กระบวนการพิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ศาลจะต้องทำการไต่สวนทุกกรณี แม้จะมีพยานหลักฐานครบถ้วนแล้ว ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงได้มีการแก้ไขโดยกำหนดให้เป็นดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาไต่สวนหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นตามความจำเป็นและสมควร หากไม่ดำเนินการแก้ไข ปัญหาในทางปฏิบัติที่ทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีมีความล่าช้าจะไม่ได้รับการแก้ไข

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เพิ่มทางเลือกในการระงับข้อพิพาทให้กับประชาชน โดยวิธีการไกล่เกลี่ย อันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคู่กรณีให้เกิดความพึงพอใจ และยังสามารถให้ปริมาณคดีที่มีอยู่ในศาลมีจำนวนลดลง หากไม่ดำเนินการ ประชาชนไม่สามารถใช้วิธีการระงับข้อพิพาททางเลือกโดยวิธีการไกล่เกลี่ยได้ จะต้องเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลแต่เพียงอย่างเดียว แม้ว่าคู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะสามารถตกลงกันได้ และข้อตกลงดังกล่าวไม่ขัดต่อกฎหมาย

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล เช่น กำหนดให้มีการฟ้องคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ ห้องพิจารณาทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหากไม่ดำเนินการแก้ไข กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลจะไม่ได้รับการพัฒนา ในขณะที่พัฒนาการของเทคโนโลยีในสังคมภายนอกได้มีความก้าวหน้าไปมาก อีกทั้งข้อเรียกร้องขององค์กรระหว่างประเทศในการนำตัวชี้วัดมาจัดลำดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ของประเทศต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย ได้มีการกำหนดให้มีการประเมินผลในเรื่องศาลอัตโนมัติด้วย

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีที่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กล่าวมาแล้วนั้น จำเป็นต้องอาศัยวิธีการทางนิติบัญญัติ โดยการตราพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ ตามเหตุผลที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑.๒ ไม่มีทางเลือกอื่น

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

มาตรการที่สนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ ได้แก่

๑. การปรับปรุงให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อปรับปรุงการบริหารงานบุคคลตุลาการศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง โดยกำหนดองค์ประกอบ ที่มา และจำนวนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) การพ้นจากตำแหน่งของตุลาการศาลปกครองในบางกรณี รวมทั้งการเสนอเรื่องของผู้ตรวจการแผ่นดินต่อศาลปกครอง ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

/๒. การปรับปรุง...

๒. การปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

การกำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับอำนาจศาลปกครองในการดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง และปรับปรุงกระบวนการพิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ตลอดจนเพิ่มทางเลือกให้ประชาชนในการยื่นคำฟ้องและการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และปรับปรุงการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลปกครองสูงสุดให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้โดยสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และให้การดำเนินงานของศาลปกครองสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

โปรดดูรายละเอียดในข้อ ๑.๑

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การพิจารณาพิพากษาคดีมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันเป็นผลให้ประชาชนได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม อีกทั้งทำให้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

อาศัยตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ คือ ศาลปกครองผลิตคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนได้ในระยะเวลาอันสมควร (รวดเร็วขึ้น) และประชาชนมีความพึงพอใจในการได้รับบริการ เมื่อศาลปกครองนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดี และนำการระงับข้อพิพาททางเลือกโดยวิธีการไกล่เกลี่ยมาใช้ อันเป็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางเลือกที่ศาลสามารถนำไปใช้ควบคู่ไปกับการพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อให้ประชาชนสามารถยุติข้อพิพาทได้ด้วยตนเองอันเป็นการสร้างความพึงพอใจร่วมกัน อีกทั้งยังช่วยลดปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองได้ด้วย

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร..

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ภารกิจอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองโดยสถาบันศาลปกครอง ซึ่งประกอบไปด้วยองคาพยพต่าง ๆ เป็นภารกิจของรัฐโดยเฉพาะ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๑๙๗)

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

/ ๒.๒ เมื่อคำนึง...

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่องการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมทางปกครองโดยศาลปกครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามหมวด ๑๐ ส่วนที่ ๓ ศาลปกครอง

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่องการจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร ตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่องการปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคง โดยการสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง .....

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน ได้มีการกำหนดให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ตามหมวด ๑๖ การปฏิรูป มาตรา ๒๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในเรื่อง Thailand ๔.๐

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่
ไม่สามารถกระทำได้

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

โปรดดูรายละเอียดในข้อ ๑.๒

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

โปรดดูรายละเอียดในข้อ ๑.๒

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ .....

ทอยยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก .....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก .....

/ (ข) ระยะเวลา...

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

- ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา .....
- มีการทอดระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....
- ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

โปรดดูรายละเอียดในข้อ ๑.๒

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

- ควบคุม กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม
- ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว.....

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม.....

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร
คุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร.....

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร.....

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่.....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร.....

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่.....

มีการตรวจสอบก่อนการต่อไปอนุญาตหรือไม่.....

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

มีการใช้ระบบคณะกรรมการ โดยมีการแก้ไของค์ประกอบ ที่มา และจำนวนกรรมการ
ตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ให้สอดคล้องกับ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่มีความซ้ำซ้อน

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น.....

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือ
หัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

ไม่มี

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ.....

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร.....

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา   โทษทางปกครอง   ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด.....

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร.....

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่
ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไข หรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกัน
หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่.....

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
บุคลากรอื่นของสำนักงานศาลปกครอง และประชาชนทั่วไปหรือองค์กรหรือหน่วยงานอื่น

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก.....

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก.....

- เชิงลบ.....

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ.....

ด้านสังคม

- เชิงบวก.....

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก.....

- เชิงลบ.....

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ.....

ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก

การปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองนั้น
เป็นไปเพื่อให้ประชาชนได้รับการพิจารณาคดีที่รวดเร็ว และยังเป็นการเพิ่มทางเลือกให้ประชาชนในการ
เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่ายและมีประสิทธิภาพ อาทิ การเพิ่มการระงับข้อพิพาททางเลือก
โดยวิธีการไกล่เกลี่ย และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการพิจารณา
พิพากษาคดีของศาล ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนแล้ว ยังช่วยสนับสนุนการ

/ ลดภาระ...

ลดภาระการใช้กระดาษ และลดภาระการใช้พื้นที่ของอาคารสำนักงานในการจัดเก็บเอกสาร อีกทั้งการปรับปรุงบทบาทบัญญัติของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังเป็นไปเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ประชาชนทั่วไป หน่วยงานหรือองค์กร ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง และบุคลากรอื่นในสำนักงานศาลปกครอง

- เชิงลบ

-

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

-

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่.....อย่างไร.....

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

สำหรับกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดทางเลือกให้ศาลมีอำนาจในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องทางอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศได้ และการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ รวมทั้งการปรับปรุงกระบวนการในการพิจารณาคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลนั้น จะทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีมีความสะดวก รวดเร็ว ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย และยังได้รับประโยชน์จากการพิจารณาคดีที่รวดเร็วยิ่งขึ้นโดยวิธีการระงับข้อพิพาททางเลือกที่กำหนดขึ้นใหม่

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

-

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

-

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา มากน้อยเพียงใด

-

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล เพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

ยังไม่ชัดเจน

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

ภายหลังจากที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ ศาลปกครองจะสามารถผลิตคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนได้ในระยะเวลาอันสมควร (รวดเร็วขึ้น) และประชาชนมีความพึงพอใจในการได้รับบริการ เมื่อศาลปกครองนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดี และนำการระงับข้อพิพาททางเลือกโดยวิธีการไกล่เกลี่ยมาใช้ อันเป็นการอำนวยความสะดวกทางเลือกที่ศาลสามารถนำไปใช้ควบคู่ไปกับการพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อให้ประชาชนสามารถยุติข้อพิพาทได้ด้วยตนเอง อันจะทำให้เกิดจากความพึงพอใจของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย รวมทั้งยังช่วยลดปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองด้วย

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย
ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ภารกิจตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความคุ้มค่ากับงบประมาณที่ต้องใช้ เนื่องจากเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อรองรับอำนาจศาลปกครองในการดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง และเพิ่มเติมบทบัญญัติให้รองรับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ นั้น เป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลได้อย่างสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังไม่เป็นการก่อให้เกิดภาระหน้าที่และเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนแต่อย่างใด

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้ ไม่มี

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี -

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย ยังไม่ชัดเจน

โดยเป็นงบดำเนินงานจำนวน.....และงบลงทุนจำนวน.....

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร.....

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย.....

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน ดำเนินการโดยเผยแพร่กฎหมายในเว็บไซต์ของศาลปกครอง

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ ประธานศาลปกครองสูงสุด

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เนื่องจากประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นตำแหน่งซึ่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบให้งานของศาลปกครองเป็นไปโดยเรียบร้อยตามที่กฎหมายกำหนด

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง

แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

/ ๘.๒.๓ ในการ...

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชน
ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของ
กฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

ได้จัดทำแผนการดำเนินการไว้แล้ว ดังนี้

๑. ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

๒. ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการยื่นคำฟ้องทางอิเล็กทรอนิกส์
หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น

๓. ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการ
ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ รวมทั้งกำหนด
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการวิธีการดังกล่าว

๔. ประกาศประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.ศป. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
เลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ....

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคล
เกินสมควรอย่างไร

การตราอนุบัญญัติต่าง ๆ นั้น เป็นไปตามกรอบที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจเท่านั้น

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น

ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

ประกอบด้วยประชาชนทั่วไป หน่วยงานหรือองค์กร ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการ
ในศาลปกครองสูงสุด ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง และบุคลากรอื่นในสำนักงานศาลปกครอง

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร
 ดำเนินการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของศาลปกครอง
<http://www.admincourt.go.th>

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....

(นายสุรพันธ์ บุรานนท์)

รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง รักษาการในตำแหน่ง

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

วัน/เดือน/ปีที่จัดทำ..... ๒๕๖๐

สำนักกฎหมาย กลุ่มนิติการ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๐๙๑๘ (นางสิริมาพร)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๘๓๙

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

เปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทางเว็บไซต์ของศาลปกครอง <http://www.admincourt.go.th> หรือส่งเป็นหนังสือมายังสำนักงานศาลปกครอง (สำนักกฎหมาย) เลขที่ ๑๒๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

เปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวนทั้งสิ้น ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๒๐ วัน

๓. พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

ทั่วราชอาณาจักร

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมเหตุที่จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองในกรณีตาย เกษียณอายุราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ และถูกไล่ออกให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

๑.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกการพ้นจากตำแหน่ง อำนวยการหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิในการเสนอคดีต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดินให้สอดคล้องกับ มาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. การแก้ไขปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๑ เพิ่มบทบัญญัติรองรับอำนาจศาลปกครองให้ดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองได้ โดยกำหนดให้บรรดาคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด เว้นแต่คดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น ให้ศาลปกครองมีอำนาจไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจไต่สวนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นก่อนมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวได้ตามความจำเป็นและสมควร

๒.๓ เพิ่มเติมบทบัญญัติรองรับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ดังนี้

๑) การยื่นคำฟ้อง กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด และกำหนดวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองในกรณีดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ

๒) การดำเนินกระบวนการพิจารณา กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพได้ และให้ถือว่าการดำเนินกระบวนการดังกล่าว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาลหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษา ทั้งนี้ ศาลอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าวได้

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดอาจจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ก็ได้ สำหรับคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่มีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่นั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม และกำหนดวิธีพิจารณาคดีแบบเร่งด่วน โดยส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควรก่อนเริ่มการนั่งพิจารณาคดี

๓. การแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ ก.ศป. สามารถพิจารณาคัดเลือกตุลาการศาลปกครองที่พ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิดและมีใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นบุคคลล้มละลาย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือถูกไล่ออก กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าได้ ถ้าผู้นั้นยังมีอายุไม่ครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น

๕. ความเห็นที่ได้จากการรับฟังในแต่ละประเด็น

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมเหตุที่จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองในกรณีตาย เกษียณอายุราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ และถูกไล่ออกให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ (เห็นด้วย ๙ ราย)

กรณีเห็นด้วย

เป็นการแก้ไขให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เห็นด้วย ๑๑ ราย)

กรณีเห็นด้วย

๑) เป็นการแก้ไขให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒) เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตว่า

๒.๑) ร่างมาตรา ๙ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ได้ระบุถึงกรณีกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง และกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) ในเวลาเดียวกันไม่ได้ แต่จากการพิจารณาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา

คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไม่พบมาตราที่อ้างถึง คือ มาตรา ๔๑/๒ และมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) แต่อย่างไร

๒.๒) ร่างมาตรา ๑๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ระบุถึงกรณีก่อนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ จะครบวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการตุลาการฯ ใหม่ ให้แล้วเสร็จก่อนชุดเดิมจะพ้นวาระ แต่ไม่ได้กำหนดผู้มีอำนาจดำเนินการคัดเลือกกรรมการตุลาการฯ ใหม่ไว้ ซึ่งอาจมีปัญหาว่าเป็นอำนาจของบุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการ

๑.๓) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิในการเสนอคดีต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดินให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เห็นด้วย ๙ ราย ไม่เห็นด้วย ๒ ราย)

กรณีเห็นด้วย

เป็นการแก้ไขให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กรณีไม่เห็นด้วย

๑) ตามมาตรา ๔๓ (เดิม) ใช้คำว่า “การกระทำของหน่วยงานทางปกครอง” แต่ในมาตราที่แก้ไขใหม่ใช้คำว่า “การกระทำของหน่วยงานของรัฐ” แทน เห็นว่าการใช้ถ้อยคำดังกล่าวอาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความ เนื่องจากคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ไม่มีนิยามไว้ในกฎหมายดังเช่นคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” จึงควรใช้คำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” เช่นเดิม หรือกำหนดนิยามความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้ชัดเจน

๒) ร่างมาตรา ๑๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ระบุกรณีผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง โดยมีการใช้คำว่า “หน่วยงานของรัฐ” แทนคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” ซึ่งอาจจะไม่ครอบคลุมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครองด้วย

๒. การแก้ไขปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๑) เพิ่มบทบัญญัติรองรับอำนาจศาลปกครองให้ดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองได้ โดยกำหนดให้บรรดาคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด เว้นแต่คดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น ให้ศาลปกครองมีอำนาจไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ (เห็นด้วย ๑๓ ราย)

กรณีเห็นด้วย

๑) เนื่องจากเป็นประโยชน์ต่อคู่กรณี โดยจะสามารถยุติข้อพิพาทได้ตามความต้องการของคู่กรณีอย่างแท้จริงและยุติธรรม

๒) การพยายามใช้กระบวนการไกล่เกลี่ย ซึ่งเป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกนั้น เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้คู่กรณีมีโอกาสได้ข้อยุติทางคดีที่เร็วขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดปริมาณคดีที่จะขึ้นสู่ศาลปกครองสูงสุดด้วย

๓) เห็นด้วยในหลักการ โดยมีข้อสังเกตว่า

๓.๑) คดีปกครองส่วนใหญ่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของกฎหรือคำสั่งทางปกครอง โดยขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าว การที่บทบัญญัติของกฎหมายนี้กำหนดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ทั้งหมด รวมถึงข้อพิพาทที่เกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองด้วยนั้น อาจทำให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้เสียหายจากกฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ได้รับการเยียวยาที่ไม่เหมาะสมหรือน้อยกว่า

ที่ควรจะได้รับ ดังนั้น กระบวนการไกล่เกลี่ยของศาลปกครองน่าจะใช้กับข้อพิพาททางปกครองที่มีการเรียกร้องให้ชำระหนี้เงินมากกว่า จึงควรกำหนดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองในบางประเภทเท่านั้น เช่น คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางปกครองที่ผู้ฟ้องคดีมีการเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าทดแทน จากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น

๓.๒) เนื่องจากหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต้องมีการออกกฎหมายลำดับรอง จึงควรกำหนดให้มีการออกหลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยทันทีหรือโดยเร็วภายหลังที่กฎหมายบังคับใช้

๓.๓) เห็นควรกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยในคดีปกครองไว้ในพระราชบัญญัติแทนการกำหนดในอนุบัญญัติ เนื่องจากกรณีดังกล่าวย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่คู่กรณีจะเข้าดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยไม่มีสาระสำคัญ ฝ่ายนิติบัญญัติจึงสมควรที่จะกำหนดรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยในคดีปกครอง ให้สมบูรณ์และครบถ้วนอย่างเป็นระบบมากกว่าที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังเช่นในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) ควรกำหนดให้สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้โดยไม่จำกัดเฉพาะคดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ควรเปิดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไว้เป็นการทั่วไป

(๒) ควรกำหนดให้มีการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองโดยพิจารณาให้มีการไกล่เกลี่ยนอกศาล (ก่อนที่จะมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง) และการไกล่เกลี่ยในศาล (เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง) และควรกำหนดให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ตุลาการศาลปกครองเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นอีกช่องทางหนึ่งด้วย

(๓) ควรกำหนดสาระสำคัญของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยเฉพาะบทบาทของคู่กรณีในการจะริเริ่มดำเนินการและยุติการไกล่เกลี่ย โดยให้ความสำคัญกับความยินยอมของคู่กรณีเป็นปัจจัยสำคัญ และศาลปกครองควรมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือให้คู่กรณีสามารถทำการไกล่เกลี่ยกันได้ ตามความประสงค์

(๔) ควรกำหนดบทบัญญัติที่ให้อำนาจศาลในการสั่งพักการดำเนินกระบวนการพิจารณาไว้ เพื่อรอผลการไกล่เกลี่ย เนื่องจากการที่ศาลปกครองจะพิจารณาหรือดำเนินคดีไปควบคู่กับการดำเนินการไกล่เกลี่ยย่อมส่งผลเสียต่อการไกล่เกลี่ย เพราะคู่กรณีจะมีความรู้สึกในการเผชิญหน้ากันอยู่เสมอ การไกล่เกลี่ยอาจจะประสบความสำเร็จได้น้อย

(๕) ควรกำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งตามข้อตกลงที่ได้จากการไกล่เกลี่ยโดยให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามที่คู่กรณีตกลงกัน หรือกำหนดให้ข้อตกลงระหว่างคู่กรณีที่ทำขึ้นโดยเป็นผลมาจากการไกล่เกลี่ยเป็นสัญญาทางปกครอง หากคู่กรณีฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือสัญญาที่ตกลงกันดังกล่าว ก็ให้สิทธิคู่กรณีอีกฝ่ายยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้มีการบังคับดังเช่นการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลได้ ทั้งนี้ การที่ศาลปกครองจะพิพากษาตามข้อตกลงหรือจะบังคับตามข้อตกลงของคู่กรณีอันเป็นผลมาจากการไกล่เกลี่ย ศาลปกครองสามารถที่จะตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของข้อตกลงดังกล่าวได้ก่อนที่จะมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือก่อนที่จะบังคับคดีตามข้อตกลงของคู่กรณี

๔) กระบวนการยุติธรรมมีช่องทางการระงับข้อพิพาทได้โดยการไกล่เกลี่ย จะช่วยเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วและทันที่

๕) เป็นการช่วยให้การทำงานของศาลปกครองก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น สามารถอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจไต่สวนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นก่อนมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอตกลงแล้วได้ตามความจำเป็นและสมควร (เห็นด้วย ๑๐ ราย ไม่เห็นด้วย ๑ ราย)

กรณีเห็นด้วย

กระบวนการดังกล่าวเชื่อว่าน่าจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อยได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้มากขึ้น

กรณีไม่เห็นด้วย

ในการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลควรกำหนดให้ศาลต้องไต่สวนทุกกรณี มิเช่นนั้น อาจทำให้มีผู้ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมากขึ้น และทำให้คดีเข้าสู่ศาลเป็นจำนวนมาก จึงเห็นว่าไม่ควรมีการแก้ไขบทบัญญัติมาตรานี้

๒.๓ เพิ่มเติมบทบัญญัติรองรับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ดังนี้

๑) การยื่นคำฟ้อง กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด และกำหนดวันที่ถือว่าเป็นวันยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองในกรณีดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ

๒) การดำเนินกระบวนการพิจารณา กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพได้ และให้ถือว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาลหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษา ทั้งนี้ ศาลอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าวได้ (เห็นด้วย ๑๓ ราย)

กรณีเห็นด้วย

๑) เนื่องจากจะทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒) เป็นการลดค่าใช้จ่ายในการฟ้องคดีของหน่วยงานของรัฐหรือประชาชนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นการตอบสนองนโยบาย THAILAND 4.0 ของรัฐบาลด้วย

๓) การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล จะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ง่ายมากขึ้น และรวดเร็ว

๔) เป็นการช่วยให้การทำงานของศาลปกครองก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น สามารถอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๕) เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตว่า

- การยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดนั้น เจ้าหน้าที่ศาลปกครองฝ่ายรับฟ้องอาจไม่สามารถให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเสมือนกรณีผู้ฟ้องคดีเดินทางมายื่นฟ้องยังศาลปกครอง เช่น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ระบุชื่อผู้ฟ้องคดีในคำฟ้อง หรือใช้นามแฝง หรือฟ้องในนามตัวแทนกลุ่มโดยไม่ได้ระบุชื่อและชื่อสกุลจริง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองไม่อาจเสนอคำฟ้องนี้ต่อศาลเพื่อพิจารณาพิพากษาให้ได้ เนื่องจากไม่มีตัวผู้ฟ้องคดีที่จะชี้แจงให้ถ้อยคำต่อศาล หรือกรณีระบุชื่อตัวหรือชื่อสกุลแต่ไม่ระบุที่อยู่มาด้วย ประกอบการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครอง ราษฎรสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

ไม่ต้องอาศัยทนายความ ดังนั้น เพื่อป้องกันข้อบกพร่องหรือปัญหาในการยื่นคำฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาพิพากษาคดี การออกกระเปียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดควรมีความครอบคลุมเพื่อรองรับปัญหาดังกล่าว

๖) เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมในองค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดอาจจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ก็ได้ สำหรับคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่มีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่นั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม และกำหนดวิธีพิจารณาคดีแบบเร่งด่วน โดยส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควรก่อนเริ่มการนั่งพิจารณาคดี (เห็นด้วย ๑๐ ราย)

กรณีเห็นด้วย

๑) เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตว่า

๑.๑) คำว่า “เห็นว่าการไม่นั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม องค์คณะพิจารณาพิพากษาอาจไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีก็ได้” เห็นว่า ควรมีการออกกระเปียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับขอบเขตคำว่า “ไม่ทำให้เสียความยุติธรรม” เพื่อลดข้อโต้แย้งเรื่องการตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

๑.๒) การให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดจะจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ก็ได้นั้น เป็นการทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน แต่หากไม่มีการนั่งพิจารณาคดีควรมีหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการยกเว้นการนั่งพิจารณาคดีที่ชัดเจน เพื่อความโปร่งใส เป็นธรรม ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

๓. การแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ

- แก้ไขเพิ่มเติมให้ ก.ศ.ป. สามารถพิจารณาคัดเลือกตุลาการศาลปกครองที่พ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิดและมีใจเป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นบุคคลล้มละลาย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือถูกไล่ออก กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าได้ ถ้าผู้นั้นยังมีอายุไม่ครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น (เห็นด้วย ๘ ราย ไม่เห็นด้วย ๑ ราย)

กรณีเห็นด้วย

เห็นด้วยในหลักการ แต่มีข้อสังเกตว่า ข้อสังเกตเกี่ยวกับมาตรา ๖ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกให้ตุลาการศาลปกครองกลับเข้ารับราชการ ซึ่งไม่เปิดโอกาสให้บุคคลที่พ้นจากตำแหน่ง เพราะเป็นบุคคลล้มละลายตามมาตรา ๒๑ (๕) ให้สามารถกลับเข้ารับราชการได้ เนื่องจากวัตถุประสงค์หนึ่งของกฎหมายล้มละลาย คือ ต้องการเปิดโอกาสให้บุคคลผู้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ หรือ ผู้มี “หนี้สินล้นพ้นตัว” ได้อาศัยช่องทางที่สุจริตโดยผ่านทางการยุติธรรมทางกฎหมายได้เริ่มต้นชีวิตใหม่ โดยปราศจากภาระผูกพันจากหนี้เดิม เพื่อให้บุคคลผู้ซึ่งต้องประสบปัญหาภาวะทางการเงินที่หลายกรณีเกิดจากปัจจัยภายนอกอันไม่สามารถควบคุมได้ สามารถกลับเข้ามาในระบบเศรษฐกิจและกลับมาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศต่อไปได้ ซึ่งรู้จักกันทั่วไปในนามของหลักการ “Fresh Start” ดังนั้น การไม่เปิดโอกาสให้ตุลาการศาลปกครองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุตามมาตรา ๒๑ (๕) ให้สามารถกลับเข้ารับราชการได้ อาจทำให้ศาลปกครองสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าไปได้

กรณีไม่เห็นด้วย

- การคัดเลือกตุลาการศาลปกครอง โดยการจับสลากคัดเลือกใหม่กับการให้กลับเข้ารับราชการ น่าจะมีความแตกต่างในเรื่องต้นทุนกับระยะเวลาในการฝึกอบรมบุคลากร เพื่อให้บุคลากรนั้นเป็นตุลาการศาลปกครองที่ดี ซึ่ง ก.ศป. มีความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องให้บุคลากรที่พ้นจากตำแหน่งแล้วกลับเข้ารับราชการหรือไม่ อย่างไร และบุคคลที่จะกลับเข้ารับราชการ หากพ้นจากราชการเป็นระยะเวลานาน จะมีความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการเป็นตุลาการศาลปกครองหรือไม่ อย่างไร และในระหว่างที่พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองจะเชื่อได้อย่างไรว่า บุคคลนั้นจะไม่มีส่วนได้เสียหรือประโยชน์ขัดกับงานของศาลปกครอง เพราะหากให้บุคคลลักษณะนั้นกลับเข้ารับราชการ อาจจะทำให้ศาลปกครองถูกวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบได้

๔. ประเด็นอื่น ๆ

- อยากให้ศาลปกครองเพิ่มสิทธิในการฟ้องคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครองแก่ผู้ฟ้องคดี เพื่อที่ประชาชนทั่วไปจะได้ไม่ต้องเสียเวลาไปฟ้องคดีถึงสองศาล เช่นเดียวกับศาลอาญา

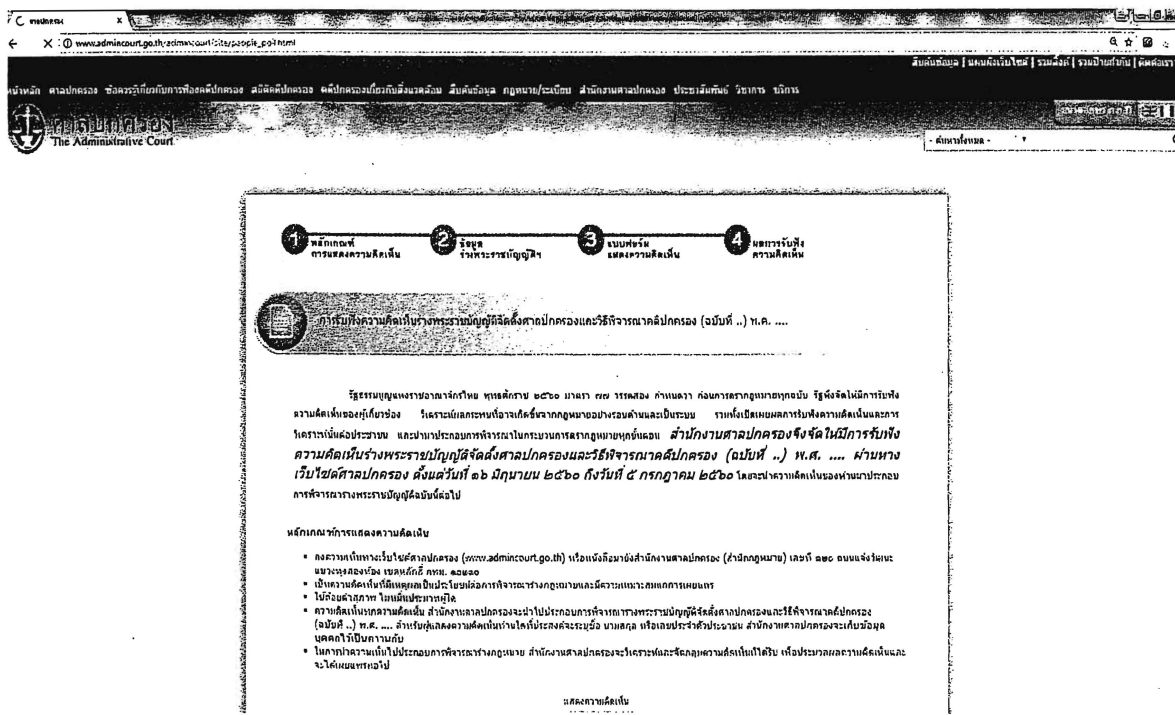

ข้อมูลการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ
ผ่านเว็บไซต์ของศาลปกครอง ระหว่างวันที่ ๑๖ มิถุนายน ถึงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

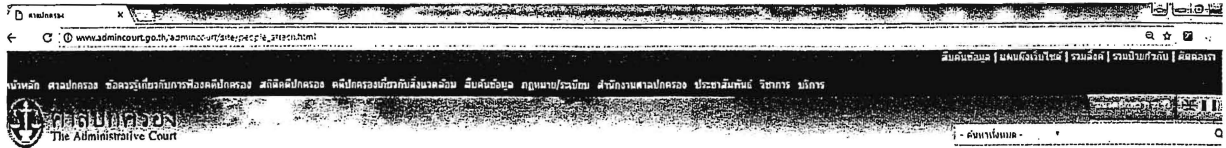
๑) แบนเนอร์เข้าสู่ระบบการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่หน้าแรกเว็บไซต์ศาลปกครอง (www.admincourt.go.th)

๒) หน้าจอหลักเกณฑ์การแสดงความความคิดเห็น

๓) หน้าจอเมนูข้อมูลร่าง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ประกอบด้วยข้อมูล (๑) ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๒) ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๔) หน้าจอแสดงความคิดเห็น ประกอบด้วย (๑) หน้าจอแสดงความคิดเห็นรวมทุกประเด็นและ (๒) หน้าจอแสดงความคิดเห็นแยกประเด็น

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญ และกรอบระยะเวลาในการดำเนินการตาม
 ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 (เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง)

ลำดับที่	กฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติ	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลาดำเนินการ (นับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ)
๑.	ประกาศประธานศาลปกครองสูงสุด โดยความเห็นชอบของ ก.ศป. เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๘)	แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับองค์ประกอบของ ก.ศป. ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นตุลาการศาลปกครอง และการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลปกครอง เป็นต้น	ภายใน ๔๕ วัน
๒.	ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือ โทรสาร (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖)	กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร	ภายใน ๔๕ วัน
๓.	ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ รวมทั้งกำหนดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับวิธีการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๑ เพิ่มมาตรา ๖๐/๑)	กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ รวมทั้งกำหนดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับวิธีการดังกล่าว	ภายใน ๔๕ วัน

การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายต่อประชาชน
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นร่างกฎหมายที่เป็นการปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยได้มีการรวบรวมผลสรุปจากการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติต่อไป ดังนี้

๑. ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย โดยตรง ดังนี้

- (๑) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น
- (๒) ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง
- (๓) บุคลากรอื่นของสำนักงานศาลปกครอง
- (๔) ประชาชนทั่วไป
- (๕) องค์กรหรือหน่วยงานอื่น

๒. ผลกระทบที่อาจได้รับจากร่างกฎหมาย โดยการวิเคราะห์ผลกระทบแยกออกเป็น ๒ ส่วน คือ ผลกระทบเชิงบวกและผลกระทบเชิงลบ

ส่วนที่ ๑ ผลกระทบเชิงบวก

ด้านเศรษฐกิจ

-ไม่มี-

ด้านสังคม

-ไม่มี-

ด้านอื่น ๆ

การปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองนั้น เป็นไปเพื่อให้ประชาชนได้รับการพิจารณาคดีที่รวดเร็ว และยังเป็น การเพิ่มทางเลือกให้ประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่ายและมีประสิทธิภาพ อาทิ การเพิ่มการระงับข้อพิพาททางเลือกโดยวิธีการไกล่เกลี่ย และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนแล้ว ยังช่วยสนับสนุนการลดภาระการใช้กระดาษ และลดภาระการใช้พื้นที่ของอาคารสำนักงานในการจัดเก็บเอกสาร อีกทั้งการปรับปรุงบทบัญญัติของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังเป็นไปเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ส่วนที่ ๒ ผลกระทบเชิงลบ

-ไม่มี-

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ภายหลังจากที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ ศาลปกครองจะสามารถผลิตคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนได้ในระยะเวลาอันสมควร (รวดเร็วขึ้น) และกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจได้ส่วนค่าชดเชยเว้นค่าธรรมเนียมศาลหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นก่อนมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอตกลงแล้วได้ตามความจำเป็นและสมควร อันเป็นการลดภาระให้กับประชาชนทั้งในด้านเวลาและค่าใช้จ่ายที่จะต้องเดินทางมาศาล รวมทั้งทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีมีความสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสารได้ และการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ เป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว

ข้อมูลการเผยแพร่สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์ของศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑. หน้าเว็บไซต์หลักของศาลปกครอง (www.admincourt.go.th)

หน้าหลัก ศาลปกครอง ข้อควรระวังการฟ้องคดีปกครอง สถิติคดีปกครอง คดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สืบค้นข้อมูล กฎหมาย/ระเบียบ สำนักงานศาลปกครอง ประชาสัมพันธ์ วิชาการ บริการ

ศาลปกครอง
The Administrative Court

สืบค้นข้อมูล | แผนผังเว็บไซต์ | รามลิงค์ | รมปายกำกับ | ติดต่อเรา

ข่าวประชาสัมพันธ์ (ดูทั้งหมด)

ประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการสัมมนาฯ หัวข้อ หลักปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ในวันจันทร์ที่ 7 สิงหาคม 2560 ณ โรงแรมเซ็น... (ดู)

ศาลปกครองนครราชสีมาได้จัดพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ มติบัตรเทพยวราภรณ์ (ดู)

ศาลปกครองนครราชสีมาจัดกิจกรรมเสวยอาหารกลางวันเพื่อน้องผู้พิการ (ดู)

คดีเด่น/มติ ค.ปป.
กำหนดนัดพิจารณาคดีที่นำส่งโดยศาลปกครอง

๒. หน้าเว็บไซต์เผยแพร่สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

ศาลปกครอง
The Administrative Court

สืบค้นข้อมูล | แผนผังเว็บไซต์ | รามลิงค์ | รมปายกำกับ | ติดต่อเรา

1 หลักเกณฑ์การแสดงความเห็น

2 รวบรวมร่างพระราชบัญญัติฯ

3 แบบฟอร์มแสดงความเห็น

4 ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ด่วนที่สุด

ที่ ศป ๐๐๒๖/ ๕๗๙

สำนักงานศาลปกครอง
เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอจัดส่งคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง)

๒. ข้อมูลการเผยแพร่คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง) ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีมติให้ศาลปกครอง ไปดำเนินการจัดทำคำชี้แจงเป็นรายประเด็นโดยเฉพาะในประเด็นที่มีผู้ไม่เห็นด้วย และเปิดเผยคำชี้แจง ผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชน เพื่อให้ครบถ้วนตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย นั้น

สำนักงานศาลปกครองจึงขอจัดส่งคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพื่ออนุวัติตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของ ศาลปกครอง) รวมทั้งข้อมูลการเผยแพร่คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอติโชค มลดี)

รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง รักษาการในตำแหน่ง

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สำนักกฎหมาย กลุ่มนิติการ

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๐๙๑๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๘๓๙

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดี
และการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง)

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมเหตุที่จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองในกรณีตาย เกษียณอายุราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ และถูกไล่ออกให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้านหรือมีข้อสังเกตที่ต้องนำมาปรับปรุงร่างกฎหมาย จึงไม่มีคำชี้แจงเหตุผลในประเด็นนี้

๑.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้าน แต่มีข้อสังเกต ดังนี้

๑) มาตรา ๙ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุถึงกรณีกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง และกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) ในเวลาเดียวกันไม่ได้ แต่จากการพิจารณาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไม่พบมาตราที่อ้างถึง คือ มาตรา ๔๑/๒ และมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) แต่อย่างไร

คำชี้แจง ในขณะที่เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัตินั้น ศาลปกครองได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกฉบับหนึ่ง ซึ่งขณะนั้นอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑/๒ และมาตรา ๘๑ และขณะนี้มาตรา ๔๑/๒ และมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีผลบังคับใช้แล้ว โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐

๒) มาตรา ๑๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุถึงกรณีก่อนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ จะครบวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการตุลาการฯ ใหม่ ให้แล้วเสร็จก่อนชุดเดิมจะพ้นวาระ แต่มิได้กำหนดผู้มีอำนาจดำเนินการคัดเลือกกรรมการตุลาการฯ ใหม่ไว้ ซึ่งอาจมีปัญหว่าเป็นอำนาจของบุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการ

คำชี้แจง เมื่อกฎหมายไม่ได้กำหนดผู้มีอำนาจดำเนินการคัดเลือกกรรมการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิไว้โดยเฉพาะ จึงเป็นอำนาจของผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งก็คือประธานศาลปกครองสูงสุดที่จะเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการคัดเลือกกรรมการดังกล่าว

๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิในการเสนอคดีต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดินให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประเด็นนี้มีผู้คัดค้าน โดยให้เหตุผลว่า

๑) ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้คำว่า “การกระทำของหน่วยงานทางปกครอง” แต่ในมาตราที่แก้ไขใหม่ใช้คำว่า “การกระทำของหน่วยงานของรัฐ” แทน เห็นว่า การใช้ถ้อยคำดังกล่าวอาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความเนื่องจากคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ไม่มีนิยามไว้ในกฎหมายดังเช่นคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” จึงควรใช้คำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” เช่นเดิม หรือกำหนดนิยามความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้ชัดเจน

๒) มาตรา ๑๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ระบุกรณีผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง โดยมีการใช้คำว่า “หน่วยงานของรัฐ” แทนคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” ซึ่งอาจจะไม่ครอบคลุมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินการทางปกครองด้วย

คำชี้แจง เหตุที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ จากคำว่า “การกระทำของหน่วยงานทางปกครอง” เป็น “การกระทำของหน่วยงานของรัฐ” นั้น เพื่อมิให้บทบัญญัตินี้มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แต่การพิจารณาว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานของรัฐก็จำเป็นต้องพิจารณาให้อยู่ในความหมายของ “หน่วยงานทางปกครอง” แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดของอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง

๒. การแก้ไขปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๑ เพิ่มบทบัญญัติรองรับอำนาจศาลปกครองให้ดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองได้ โดยกำหนดให้บรรดาคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด เว้นแต่คดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น ให้ศาลปกครองมีอำนาจไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้าน แต่มีข้อสังเกต ดังนี้

๑) คดีปกครองส่วนใหญ่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของกฎหรือคำสั่งทางปกครอง โดยขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าว การที่บทบัญญัติของกฎหมายนี้กำหนดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ทั้งหมด รวมถึงข้อพิพาทที่เกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองด้วยนั้น อาจทำให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้เสียหายจากกฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ได้รับการเยียวยาที่ไม่เหมาะสม

หรือน้อยกว่าที่ควรจะได้รับ ดังนั้น กระบวนการไกล่เกลี่ยของศาลปกครองน่าจะใช้กับข้อพิพาททางปกครองที่มีการเรียกร้องให้ชำระหนี้เงินมากกว่า จึงควรกำหนดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองในบางประเภทเท่านั้น เช่น คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางปกครองที่ผู้ฟ้องคดีมีการเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าทดแทนจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น

๒) เนื่องจากหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต้องมีการออกกฎหมายลำดับรอง จึงควรกำหนดให้มีการออกหลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยทันทีหรือโดยเร็วภายหลังที่กฎหมายบังคับใช้

๓) เห็นควรกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยในคดีปกครองไว้ ในพระราชบัญญัติแทนการกำหนดในอนุบัญญัติ เนื่องจากกรณีดังกล่าวย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่คู่กรณีจะเข้าดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยไม่มีสาระสำคัญ ฝ่ายนิติบัญญัติจึงสมควรที่จะกำหนดรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยในคดีปกครอง ให้สมบูรณ์และครบถ้วนอย่างเป็นระบบมากกว่าที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังเช่นในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) ควรกำหนดให้สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้โดยไม่จำกัดเฉพาะคดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ควรเปิดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไว้เป็นการทั่วไป

(๒) ควรกำหนดให้มีการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองโดยพิจารณาให้มีการไกล่เกลี่ยนอกศาล (ก่อนที่จะมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง) และการไกล่เกลี่ยในศาล (เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง) และควรกำหนดให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ตุลาการศาลปกครองเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นอีกช่องทางหนึ่งด้วย

(๓) ควรกำหนดสาระสำคัญของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยเฉพาะบทบาทของคู่กรณีในการจะริเริ่มดำเนินการและยุติการไกล่เกลี่ย โดยให้ความสำคัญกับความยินยอมของคู่กรณีเป็นปัจจัยสำคัญ และศาลปกครองควรมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือให้คู่กรณีสามารถทำการไกล่เกลี่ยกันได้ตามความประสงค์

(๔) ควรกำหนดบทบัญญัติที่ให้อำนาจศาลในการสั่งพักการดำเนินกระบวนการพิจารณาไว้ เพื่อรอผลการไกล่เกลี่ย เนื่องจากการที่ศาลปกครองจะพิจารณาหรือดำเนินคดีไปควบคู่กับการดำเนินการไกล่เกลี่ยย่อมส่งผลเสียต่อการไกล่เกลี่ย เพราะคู่กรณีจะมีความรู้สึกในการเผชิญหน้ากันอยู่เสมอ การไกล่เกลี่ยอาจจะประสบความสำเร็จได้น้อย

(๕) ควรกำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งตามข้อตกลงที่ได้จากการไกล่เกลี่ยโดยให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามที่คู่กรณีตกลงกัน หรือกำหนดให้ข้อตกลงระหว่างคู่กรณีที่ทำขึ้นโดยเป็นผลมาจากการไกล่เกลี่ยเป็นสัญญาทางปกครอง หากคู่กรณีฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือสัญญาที่ตกลงกันดังกล่าว ก็ให้สิทธิคู่กรณีอีกฝ่ายยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้มีการบังคับดังเช่นการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลได้ ทั้งนี้ การที่ศาลปกครองจะพิพากษาตามข้อตกลงหรือจะบังคับตามข้อตกลงของคู่กรณีอันเป็นผลมาจากการไกล่เกลี่ย ศาลปกครองสามารถที่จะตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของข้อตกลงดังกล่าวได้ก่อนที่จะมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือก่อนที่จะบังคับคดีตามข้อตกลงของคู่กรณี

คำชี้แจง โดยหลักการแล้ว กฎหมายที่กำหนดวิธีพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครองนั้น จะประกอบด้วยสองส่วน ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดขอบเขตของวิธีพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในรายละเอียด จะกำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งในเรื่องการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ก็เช่นกัน ในพระราชบัญญัติจะกำหนดเพียงอำนาจศาลปกครองให้ดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีปกครองได้เท่านั้น ส่วนรายละเอียดการไกล่เกลี่ยในคดีปกครอง เช่น คดีที่สามารถทำการไกล่เกลี่ยได้ หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จะกำหนดไว้ในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งขณะนี้ศาลปกครองได้เตรียมร่างระเบียบดังกล่าวเพื่อรองรับกระบวนการไกล่เกลี่ยไว้ด้วยแล้ว ทั้งนี้ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ที่ออกเพื่อรองรับกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนั้น ในร่างมาตรา ๖ ได้กำหนดให้ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันที่ออกระเบียบดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบได้ ถ้าต่อมามีการเสนอญัตติและสภาผู้แทนราษฎรมีมติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งระเบียบดังกล่าวให้สภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ยกเลิกระเบียบใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจไต่สวนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นก่อนมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวได้ตามความจำเป็นและสมควร

ประเด็นนี้มีผู้คัดค้าน โดยให้เหตุผลว่า ในการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลควรกำหนดให้ศาลต้องไต่สวนทุกกรณี มิเช่นนั้น อาจทำให้มีผู้ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมากขึ้น และทำให้คดีเข้าสู่ศาลเป็นจำนวนมาก จึงเห็นว่าไม่ควรมีการแก้ไขบทบัญญัติมาตรานี้

คำชี้แจง การแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจไต่สวนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นก่อนมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวได้ตามความจำเป็นและสมควรนั้น เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการพิจารณาคดีที่มีมากเกินความจำเป็น เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาของศาลมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ศาลพิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในแต่ละกรณีไป หากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานมีเพียงพอที่ศาลจะพิจารณาสั่งคำขอได้แล้วก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ยื่นคำขอมาศาลเพื่อทำการไต่สวนอีก สำหรับกรณีที่ผู้คัดค้านมีข้อสังเกตว่า การให้การไต่สวนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเป็นดุลพินิจของศาลนั้น อาจทำให้มีผู้ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมากขึ้น และทำให้คดีเข้าสู่ศาลเป็นจำนวนมากนั้น เห็นว่า แม้จะมีผู้ยื่นคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมากขึ้น และทำให้คดีเข้าสู่ศาลเป็นจำนวนมากก็เป็นอำนาจหน้าที่โดยปกติของศาลที่จะต้องพิจารณาคำขอและพิจารณาพิพากษาคดีอยู่แล้ว

๒.๓ เพิ่มเติมบทบัญญัติรองรับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ดังนี้

๑) การยื่นคำฟ้อง กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด และกำหนดวันที่ถือว่าเป็นวันยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองในกรณีดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ

๒) การดำเนินกระบวนการพิจารณา กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพได้ และให้ถือว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาลหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษา ทั้งนี้ ศาลอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าวได้

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้าน แต่มีข้อสังเกตว่า การยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด นั้น เจ้าหน้าที่ศาลปกครองฝ่ายรับฟ้องอาจจะไม่สามารถให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเสมือนกรณีผู้ฟ้องคดีเดินทางมายื่นฟ้องยังศาลปกครอง เช่น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับรู้ชื่อผู้ฟ้องคดีในคำฟ้อง หรือใช้นามแฝง หรือฟ้องในนามตัวแทนกลุ่มโดยไม่ได้รับรู้ชื่อและชื่อสกุลจริง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองไม่อาจเสนอคำฟ้องนี้ต่อศาลเพื่อพิจารณาพิพากษาให้ได้ เนื่องจากไม่มีตัวผู้ฟ้องคดีที่จะชี้แจงให้ถ้อยคำต่อศาล หรือกรณีระบุชื่อตัวหรือชื่อสกุลแต่ไม่ระบุที่อยู่มาด้วย ประกอบการดำเนินกระบวนการพิจารณา คดีปกครอง ราษฎรสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองไม่ต้องอาศัยทนายความ ดังนั้น เพื่อป้องกันข้อบกพร่องหรือปัญหาในการยื่นคำฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาพิพากษาคดี การออกระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ควรมีความครอบคลุมเพื่อรองรับปัญหาดังกล่าว

คำชี้แจง การกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด นั้น เป็นเพียงการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ฟ้องคดีในการยื่นคำฟ้องเท่านั้น หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้เจ้าหน้าที่ศาลปกครองฝ่ายรับฟ้องให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ก็สามารถนำคำฟ้องมายื่นด้วยตนเองต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายรับฟ้อง ณ สำนักงานศาลปกครองที่มีเขตอำนาจตามที่ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาหรือที่มุลคดีเกิดขึ้นได้ อีกทั้งมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดกรณีคำฟ้องใดมีรายการไม่ครบ หรือไม่ชัดเจน หรือไม่อาจเข้าใจได้ ให้สำนักงานศาลปกครองให้คำแนะนำแก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องนั้นให้ถูกต้องในการนี้ให้ถือวันที่ยื่นฟ้องครั้งแรกเป็นหลักในการนับอายุความ ซึ่งสำนักงานศาลปกครองอาจให้คำแนะนำแก่ผู้ฟ้องคดีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดอาจจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ก็ได้ สำหรับคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่มีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่นั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม และกำหนดวิธีพิจารณาคดีแบบเร่งด่วน โดยส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควรก่อนเริ่มการนั่งพิจารณาคดี

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้าน แต่มีข้อสังเกตว่า

๑) คำว่า “เห็นว่าการไม่นั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม องค์คณะพิจารณาพิพากษาอาจไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีก็ได้” เห็นว่า ควรมีการออกระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับขอบเขตคำว่า “ไม่ทำให้เสียความยุติธรรม” เพื่อลดข้อโต้แย้งเรื่องการตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

๒) การให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดจะจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ก็ได้ นั้น เป็นการทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน แต่หากไม่มีการนั่งพิจารณาคดีควรมีหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการยกเว้นการนั่งพิจารณาคดีที่ชัดเจน เพื่อความโปร่งใส เป็นธรรม ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คำชี้แจง ศาลปกครองขอรับข้อสั่งการนี้ไว้พิจารณาเพื่อจัดทำหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ภาพแบนเนอร์ที่ใช้เผยแพร่ในเว็บไซต์ศาลปกครอง

สมัครขอรับ | แคมเปญโซเชียล | รวมพลัง | ภูมิปัญญา | ศักยภาพ

หน้าหลัก | ศาลปกครอง | ทั่วประเทศไทย | การฟ้องคดีปกครอง | สถิติคดีปกครอง | คดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม | สืบค้นข้อมูล | กฎหมาย/ระเบียบ | สำนักงานศาลปกครอง | ประชาสัมพันธ์ | วิเคราะห์ | บริการ

ศาลปกครอง

The Administrative Court

ค้นหาทั้งหมด

ศาลปกครองในภูมิภาค

ศาลปกครองเพชรบูรณ์

ศาลปกครองอุตรดิตถ์

ข่าวประชาสัมพันธ์

เลื่อนการรับสมัครเข้าอบรมโครงการอบรมหลักสูตรแกนนำปกครองและคดีปกครองเพื่อการปฏิบัติราชการที่ดี หลักสูตรที่ 1 การใช้ดุลยพินิจและใช้ปัญญาดำเนินการของฝ่ายปกครอง

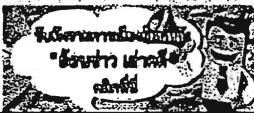
ประกาศสำนักงานศาลปกครอง เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการสอบภาค 1 วิชาการ (ข้อเขียน) และวิธีที่สอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สัมภาษณ์) ในเวลา สถานที่สอบ และระเบียบเกี่ยวกับกาสอบสอบคืน...

สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น นำนักศึกษาหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นรุ่นที่ 16

องค์การบริหารส่วนตำบลจางรัก จังหวัดน่านมี อู่จางศาลปกครองน่านรายวัน

แจ้งเบาะแสกรรทพิก

หน่วยงานที่มีอำนาจ

ศาลปกครองจังหวัดระยอง

คดีเด่น/มติ ก.ศป.

กำหนดคดีพิจารณาคดีที่นำเสนอใจของศาลปกครองระหว่างวันที่ 19-23 กุมภาพันธ์ 2561

ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งวินิจฉัยของศาลปกครองกลางที่ไต่ ผบ.สร.สั่งกทให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 และผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 4 ยืนไม่ผิดกัน ข้อหาขบวนการข่มขู่และคุ้มครองความเสียหายของประชาชนในกิจกรรม We walk เดินถือธงภาพ

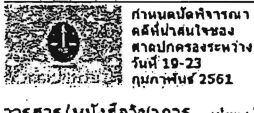
กำหนดคดีพิจารณาคดีที่นำเสนอใจของศาลปกครอง ระหว่างวันที่ 5-9 กุมภาพันธ์ 2561

คดีเด่น/มติ ก.ศป.

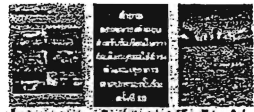
กำหนดเปิดพิจารณา คดีที่นำเสนอใจของศาลปกครองระหว่างวันที่ 19-23 กุมภาพันธ์ 2561

ทราสาร/หนังสือราชการ

เป็นสารนำเรื่อง e-Book ภายใต้งาน (ภาค 1) ไป (เล่ม 9) ราชการศาล กับ ครว. ปีที่ 2 ปกครอง ปีที่ เล่มที่ 3 (เดือน

ศาลปกครองอุตรดิตถ์

ศาลปกครองอุตรดิตถ์

ดาวน์โหลด Mobile Application

Available on the App Store

ANDROID APP ON Google play

ภาพแสดงหน้าเว็บไซต์ศาลปกครองที่มีการเผยแพร่แบนเนอร์

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดี
และการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง)

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมเหตุที่จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองในกรณีตาย เกษียณอายุราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ และถูกไล่ออกให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้านหรือมีข้อสังเกตที่ต้องนำมาปรับปรุงร่างกฎหมาย จึงไม่มีคำชี้แจงเหตุผลในประเด็นนี้

๑.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้าน แต่มีข้อสังเกต ดังนี้

๑) มาตรา ๙ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุถึงกรณีกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง และกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) ในเวลาเดียวกันไม่ได้ แต่จากการพิจารณาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไม่พบมาตราที่อ้างถึง คือ มาตรา ๔๑/๒ และมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) แต่อย่างใด

คำชี้แจง ในขณะที่เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัตินั้น ศาลปกครองได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกฉบับหนึ่ง ซึ่งขณะนั้นอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑/๒ และมาตรา ๘๑ และขณะนี้มาตรา ๔๑/๒ และมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีผลบังคับใช้แล้ว โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐

๒) มาตรา ๑๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุถึงกรณีก่อนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ จะครบวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการตุลาการฯ ใหม่ ให้แล้วเสร็จก่อนชุดเดิมจะพ้นวาระ แต่ไม่ได้กำหนดผู้มีอำนาจดำเนินการคัดเลือกกรรมการตุลาการฯ ใหม่ไว้ ซึ่งอาจมีปัญหาว่าเป็นอำนาจของบุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการ

คำชี้แจง เมื่อกฎหมายไม่ได้กำหนดผู้มีอำนาจดำเนินการคัดเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิไว้โดยเฉพาะ จึงเป็นอำนาจของผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งก็คือประธานศาลปกครองสูงสุดที่จะเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการคัดเลือกกรรมการดังกล่าว

๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิในการเสนอคดีต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดินให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประเด็นนี้มีผู้คัดค้าน โดยให้เหตุผลว่า

๑) ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ใช้คำว่า “การกระทำของหน่วยงานทางปกครอง” แต่ในมาตราที่แก้ไขใหม่ใช้คำว่า “การกระทำของหน่วยงานของรัฐ” แทน เห็นว่า การใช้ถ้อยคำดังกล่าวอาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความเนื่องจากคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ไม่มีนิยามไว้ในกฎหมายดังเช่นคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” จึงควรใช้คำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” เช่นเดิม หรือกำหนดนิยามความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้ชัดเจน

๒) มาตรา ๑๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้ระบุกรณีผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง โดยมีการใช้คำว่า “หน่วยงานของรัฐ” แทนคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” ซึ่งอาจจะไม่ครอบคลุมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินการทางปกครองด้วย -

คำชี้แจง เหตุที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ จากคำว่า “การกระทำของหน่วยงานทางปกครอง” เป็น “การกระทำของหน่วยงานของรัฐ” นั้น เพื่อมิให้บทบัญญัตินี้มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แต่การพิจารณาว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานของรัฐก็จำเป็นต้องพิจารณาให้อยู่ในความหมายของ “หน่วยงานทางปกครอง” แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ อันเป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดของอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง

๒. การแก้ไขปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๑ เพิ่มบทบัญญัติรองรับอำนาจศาลปกครองให้ดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองได้ โดยกำหนดให้บรรดาคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด เว้นแต่คดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น ให้ศาลปกครองมีอำนาจไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้าน แต่มีข้อสังเกต ดังนี้

๑) คดีปกครองส่วนใหญ่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของกฎหรือคำสั่งทางปกครอง โดยขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าว การที่บทบัญญัติของกฎหมายนี้กำหนดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ทั้งหมด รวมถึงข้อพิพาทที่เกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองด้วยนั้น อาจทำให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้เสียหายจากกฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ได้รับการเยียวยาที่ไม่เหมาะสม

หรือน้อยกว่าที่จะจะได้รับ ดังนั้น กระบวนการไกล่เกลี่ยของศาลปกครองน่าจะใช้กับข้อพิพาททางปกครองที่มีการเรียกร้องให้ชำระหนี้เงินมากกว่า จึงควรกำหนดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองในบางประเภทเท่านั้น เช่น คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางปกครองที่ผู้ฟ้องคดีมีการเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าทดแทนจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น

๒) เนื่องจากหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต้องมีการออกกฎหมายลำดับรอง จึงควรกำหนดให้มีการออกหลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยทันทีหรือโดยเร็วภายหลังที่กฎหมายบังคับใช้

๓) เห็นควรกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยในคดีปกครองไว้ ในพระราชบัญญัติแทนการกำหนดในอนุบัญญัติ เนื่องจากกรณีดังกล่าวย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการที่คู่กรณีจะเข้าดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยไม่มีสาระสำคัญ ฝ่ายนิติบัญญัติจึงสมควรที่จะกำหนดรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยในคดีปกครอง ให้สมบูรณ์และครบถ้วนอย่างเป็นระบบมากกว่าที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังเช่นในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) ควรกำหนดให้สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้โดยไม่จำกัดเฉพาะคดีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ควรเปิดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไว้เป็นการทั่วไป

(๒) ควรกำหนดให้มีการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองโดยพิจารณาให้มีการไกล่เกลี่ยนอกศาล (ก่อนที่จะมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง) และการไกล่เกลี่ยในศาล (เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง) และควรกำหนดให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ตุลาการศาลปกครองเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นอีกช่องทางหนึ่งด้วย

(๓) ควรกำหนดสาระสำคัญของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยเฉพาะบทบาทของคู่กรณีในการจะริเริ่มดำเนินการและยุติการไกล่เกลี่ย โดยให้ความสำคัญกับความยินยอมของคู่กรณีเป็นปัจจัยสำคัญ และศาลปกครองควรมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือให้คู่กรณีสามารถทำการไกล่เกลี่ยกันได้ตามความประสงค์

(๔) ควรกำหนดบทบัญญัติที่ให้อำนาจศาลในการสั่งพักการดำเนินกระบวนการพิจารณาไว้ เพื่อรอผลการไกล่เกลี่ย เนื่องจากการที่ศาลปกครองจะพิจารณาหรือดำเนินคดีไปควบคู่กับการดำเนินการไกล่เกลี่ยย่อมส่งผลเสียต่อการไกล่เกลี่ย เพราะคู่กรณีจะมีความรู้สึกในการเผชิญหน้ากันอยู่เสมอ การไกล่เกลี่ยอาจจะประสบความสำเร็จได้น้อย

(๕) ควรกำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งตามข้อตกลงที่ได้จากการไกล่เกลี่ยโดยให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามที่คู่กรณีตกลงกัน หรือกำหนดให้ข้อตกลงระหว่างคู่กรณีที่ทำขึ้นโดยเป็นผลมาจากการไกล่เกลี่ยเป็นสัญญาทางปกครอง หากคู่กรณีฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือสัญญาที่ตกลงกันดังกล่าว ก็ให้สิทธิคู่กรณีอีกฝ่ายยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้มีการบังคับดังเช่นการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลได้ ทั้งนี้ การที่ศาลปกครองจะพิพากษาตามข้อตกลงหรือจะบังคับตามข้อตกลงของคู่กรณีอันเป็นผลมาจากการไกล่เกลี่ย ศาลปกครองสามารถที่จะตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของข้อตกลงดังกล่าวได้ก่อนที่จะมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือก่อนที่จะบังคับคดีตามข้อตกลงของคู่กรณี

คำชี้แจง โดยหลักการแล้ว กฎหมายที่กำหนดวิธีพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครองนั้น จะประกอบด้วยสองส่วน ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งกำหนดขอบเขตของวิธีพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในรายละเอียด จะกำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งในเรื่องการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ก็เช่นกัน ในพระราชบัญญัติจะกำหนดเพียงอำนาจศาลปกครองให้ดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท คดีปกครองได้เท่านั้น ส่วนรายละเอียดการไกล่เกลี่ยในคดีปกครอง เช่น คดีที่สามารถทำการไกล่เกลี่ยได้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จะกำหนดไว้ในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งขณะนี้ศาลปกครองได้เตรียมร่างระเบียบดังกล่าวเพื่อรองรับกระบวนการไกล่เกลี่ยไว้ ด้วยแล้ว ทั้งนี้ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ที่ออกเพื่อรองรับกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนั้น ในร่างมาตรา ๖ ได้กำหนดให้ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันนี้ออกระเบียบดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตรวจสอบได้ ถ้าต่อมามีการเสนอญัตติและสภาผู้แทนราษฎรมีมติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งระเบียบดังกล่าวให้สภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ยกเลิกระเบียบใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจได้ส่วนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล หรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นก่อนมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวได้ตามความจำเป็นและสมควร

ประเด็นนี้มีผู้คัดค้าน โดยให้เหตุผลว่า ในการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลควรกำหนดให้ศาลต้องไต่สวนทุกกรณี มิเช่นนั้น อาจทำให้มีผู้ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมากขึ้น และทำให้คดีเข้าสู่ศาลเป็นจำนวนมาก จึงเห็นว่าไม่ควรมีการแก้ไขบทบัญญัติมาตรานี้

คำชี้แจง การแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ศาลสามารถใช้ดุลพินิจได้ส่วนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลหรือแสวงหาข้อเท็จจริงโดยวิธีอื่นก่อนมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวได้ตามความจำเป็นและสมควรนั้น เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการพิจารณาคดีที่มีมากเกินความจำเป็น เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาของศาลมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ศาลพิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในแต่ละกรณีไป หากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานมีเพียงพอที่ศาลจะพิจารณาสั่งคำขอได้แล้วก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ยื่นคำขอมาศาลเพื่อทำการไต่สวนอีก สำหรับกรณีที่ผู้คัดค้านมีข้อสังเกตว่า การให้การไต่สวนคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเป็นดุลพินิจของศาลนั้น อาจทำให้มีผู้ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมากขึ้น และทำให้คดีเข้าสู่ศาลเป็นจำนวนมากนั้น เห็นว่า แม้จะมีผู้ยื่นคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลมากขึ้น และทำให้คดีเข้าสู่ศาลเป็นจำนวนมาก ก็เป็นอำนาจหน้าที่โดยปกติของศาลที่จะต้องพิจารณาคำขอและพิจารณาพิพากษาคดีอยู่แล้ว

๒.๓ เพิ่มเติมบทบัญญัติรองรับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ดังนี้

๑) การยื่นคำฟ้อง กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด และกำหนดวันที่ถือว่าเป็นวันยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองในกรณีดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ

๒) การดำเนินกระบวนการพิจารณา กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพได้ และให้ถือว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าว เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาลหรือองค์คณะพิจารณาพิพากษา ทั้งนี้ ศาลอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการพิจารณาดังกล่าวได้

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้าน แต่มีข้อสังเกตว่า การยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด นั้น เจ้าหน้าที่ศาลปกครองฝ่ายรับฟ้องอาจไม่สามารถให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเสมือนกรณีผู้ฟ้องคดีเดินทางมายื่นฟ้องยังศาลปกครอง เช่น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับชื่อผู้ฟ้องคดีในคำฟ้อง หรือใช้นามแฝง หรือฟ้องในนามตัวแทนกลุ่มโดยไม่ได้ระบุชื่อและชื่อสกุลจริง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองไม่อาจเสนอคำฟ้องนี้ต่อศาลเพื่อพิจารณาพิพากษาให้ได้ เนื่องจากไม่มีตัวผู้ฟ้องคดีที่จะชี้แจงให้ถ้อยคำต่อศาล หรือกรณีระบุชื่อตัวหรือชื่อสกุลแต่ไม่ระบุที่อยู่มาด้วย ประกอบการดำเนินกระบวนการพิจารณา คดีปกครอง ราษฎรสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองไม่ต้องอาศัยทนายความ ดังนั้น เพื่อป้องกันข้อบกพร่องหรือปัญหาในการยื่นคำฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาพิพากษาคดี การออกระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ควรมีความครอบคลุมเพื่อรองรับปัญหาดังกล่าว

คำสั่งชี้แจง การกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใด นั้น เป็นเพียงการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ฟ้องคดีในการยื่นคำฟ้องเท่านั้น หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะให้เจ้าหน้าที่ศาลปกครองฝ่ายรับฟ้องให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ก็สามารถนำคำฟ้องมายื่นด้วยตนเองต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายรับฟ้อง ณ สำนักงานศาลปกครองที่มีเขตอำนาจตามที่ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาหรือที่มุลคดีเกิดขึ้นได้ อีกทั้งมาตรา ๔๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดกรณีคำฟ้องใดมีรายการไม่ครบ หรือไม่ชัดเจน หรือไม่อาจเข้าใจได้ ให้สำนักงานศาลปกครองให้คำแนะนำแก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องนั้นให้ถูกต้องในการนี้ให้ถือว่าวันที่ยื่นฟ้องครั้งแรกเป็นหลักในการนับอายุความ ซึ่งสำนักงานศาลปกครองอาจให้คำแนะนำแก่ผู้ฟ้องคดีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดอาจจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ก็ได้ สำหรับคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่มีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่นั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม และกำหนดวิธีพิจารณาคดีแบบเร่งด่วน โดยส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควรก่อนเริ่มการนั่งพิจารณาคดี

ประเด็นนี้ไม่มีผู้คัดค้าน แต่มีข้อสังเกตว่า

๑) คำว่า “เห็นว่าการไม่นั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม องค์กรคณะพิจารณาพิพากษาอาจไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีก็ได้” เห็นว่า ควรมีการออกกระเบื้องของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับขอบเขตคำว่า “ไม่ทำให้เสียความยุติธรรม” เพื่อลดข้อโต้แย้งเรื่องการตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

๒) การให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดจะจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีหรือไม่ก็ได้ นั้น เป็นการทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน แต่หากไม่มีการนั่งพิจารณาคดีควรมีหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการยกเว้นการนั่งพิจารณาคดีที่ชัดเจน เพื่อความโปร่งใส เป็นธรรม ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา
คำชี้แจง ศาลปกครองขอรับข้อสังเกตนี้ไว้พิจารณาเพื่อจัดทำหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ที่ ผผ ๐๑/๓๖

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
๑๒๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๑๑/๒๐ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อพิจารณา โดยขอให้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยตรงภายในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แล้วเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายรักษเกชา แฉ่ฉ่าย)

เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักบริหารกลาง

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๒๐๙

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๗๓

www.ombudsman.go.th

ความที่สด

ที่ ศป ๐๐๒๖/ ๗๑๗

ศาลปกครอง

เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๓๑๘๒๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๘๑๑/๑๙ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๑
  ๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
  ๓. ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้ว

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (เพื่ออนุวัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง) และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป นั้น

ศาลปกครองขอเรียนว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ แจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เห็นควรให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ ที่มา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) รวมทั้งการเสนอเรื่องต่อศาลปกครองของผู้ตรวจการแผ่นดิน และบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาพิพากษาและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครอง เพื่อที่คณะรัฐมนตรีจะได้พิจารณาให้ทันต่อกรอบระยะเวลาก่อนเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงขอให้สำนักงานศาลปกครองดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยให้ศาลปกครองโปรดพิจารณาแจ้งยืนยันความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ผ่านการตรวจพิจารณาแล้วนี้ให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยตรง

/ ในกรณี

ในการนี้ ศาลปกครองได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตดังนี้

๑. ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ เรื่องการส่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้สภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบ เห็นว่า การกำหนดให้จะต้องส่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ออกตามมาตรา ๔๖ และมาตรา ๖๐/๑ ให้สภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบนั้น อาจจะทำให้การดำเนินการไม่มีความคล่องตัวหรือไม่ยืดหยุ่น เนื่องจากมาตราทั้งสองเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก อันเป็นประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้นและไม่ มีผลกระทบต่อประชาชน อีกทั้งโดยสภาพเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การที่จะรอให้สภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบอาจจะทำให้เทคโนโลยีดังกล่าวล้าหลัง ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อประชาชน

๒. ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ เรื่องการพ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เห็นว่า มาตรา ๒๒ วรรคสาม ที่กำหนดว่า ในกรณีการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้พ้นจากตำแหน่งทันทีโดยไม่จำเป็นต้องให้ ก.ศป. ต้องมีมติให้ออกจากราชการอีกนั้น เห็นว่า อาจกระทบต่อหลักประกันความเป็นอิสระของตุลาการ เนื่องจากข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) บางกรณีอาจรับฟังได้เป็นที่ยุติ แต่ในบางกรณีอาจจะต้องใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจพิจารณาประกอบ และโดยหลักการแล้ว เมื่อ ก.ศป. มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานบุคคลของตุลาการศาลปกครอง จึงควรให้ ก.ศป. เป็นผู้พิจารณาการให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่ง

๓. ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ เรื่องการกลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองหรือการโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง เห็นว่า เมื่อ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดกลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองหรือโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองแล้ว ในกรณีของตุลาการศาลปกครองสูงสุดนั้น ไม่ควรกำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาอีก เนื่องจากเมื่อเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด กฎหมายได้กำหนดให้ผู้เข้าดำรงตำแหน่งจะต้องผ่านการตรวจสอบจากวุฒิสภาไปแล้วครั้งหนึ่ง และเมื่อกลับเข้ารับราชการหรือโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด ก็ได้กลับเข้าดำรงตำแหน่งได้ทันที ก.ศป. ยังคงต้องตรวจสอบในเรื่องคุณสมบัติ ความเหมาะสม และจริยธรรม ของตุลาการผู้นั้นด้วย อีกทั้งกรณีนี้มิใช่เป็นการเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ โดยเฉพาะในกรณีที่ตุลาการศาลปกครองโอนไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองนั้น ก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ในองค์กรเดิม และผู้นั้นได้ทำประโยชน์และเสียสละในการทำงานที่ในตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

๔. ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๓๙ เรื่องการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่า การกำหนดให้ดำเนินการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ก่อนจะครบวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์ “แต่ไม่เกินเก้าสัปดาห์” นั้น อาจจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากในกระบวนการจัดเตรียมการเลือกย่อมต้องขึ้นอยู่กับอนุบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ประกอบกับการเลือกกรรมการดังกล่าวจากบุคคลภายนอกด้วยนั้น อาจทำให้การดำเนินการเลือกไม่ทันภายในกำหนดเวลาหากกำหนดระยะเวลาไม่เกินเก้าสัปดาห์ไว้ด้วย นอกจากนี้ หากในอนาคตมีจำนวนตุลาการศาลปกครองเพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมาก การเลือกคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากตุลาการศาลปกครองชั้นต้นหรือตุลาการศาลปกครองสูงสุด ก็อาจมีปัญหาระยะเวลาในการจัดการเลือกได้ หากกำหนดเงื่อนไข “ไม่เกินเก้าสัปดาห์” ไว้ จึงเห็นว่าการกำหนดให้มี

/ การเลือก...

การเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจะครบวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ตามร่างพระราชบัญญัติที่ศาลปกครองได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการแล้ว น่าจะมีความเหมาะสมแล้ว

๕. ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙/๑ เรื่องการเลือกซ่อมกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่า การเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่ว่าจะเลือกตามวาระหรือเลือกตั้งซ่อม ควรกำหนดให้มีอนุบัญญัติรองรับหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกที่ชัดเจน เพื่อมิให้เกิดข้อโต้แย้งในวิธีปฏิบัติและเพื่อให้มีกระบวนการกลั่นกรองบุคคลที่จะมาเป็นกรรมการที่ชัดเจน

๖. ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑/๑ เรื่ององค์ประกอบและองค์ประชุมของ ก.ศป. กรณีที่ไม่มีกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิหรือมีแต่ไม่ครบจำนวน เห็นว่า การที่กำหนดให้ ก.ศป. สามารถพิจารณาเรื่องเร่งด่วน ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) หรือ (ข) ได้ อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) หรือ (ข) เป็นกรรมการที่เป็นตุลาการศาลปกครอง ในการประชุมของ ก.ศป. จึงควรมีผู้แทนของตุลาการศาลปกครองอยู่ในที่ประชุมด้วย

๗. ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ ในเรื่องการยื่นคำฟ้อง เห็นว่า ในเรื่องประเภทของสื่อและวิธีการ ควรกำหนดให้กว้างกว่านี้ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จึงควรแก้ไขจากคำว่า “สื่อดิจิทัลอื่นใด” เป็น “สื่ออื่นใดตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนด”

๘. ร่างมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙/๑ ในเรื่องการไม่นั่งพิจารณาคดีของศาล เห็นว่า เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ในการเสนอร่างมาตรานี้ จะเป็นไปเพื่อลดขั้นตอนในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีที่เห็นว่ามีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม ดังนั้น การที่กำหนดให้คู่กรณีสามารถแสดงความประสงค์เพื่อให้มีการนั่งพิจารณาและให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี อาจจะไม่บรรลุเจตนารมณ์ของร่างมาตรานี้

ศาลปกครองจึงขอแจ้งยืนยันความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมข้อสังเกตของศาลปกครอง มาเพื่อให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะ ปะตังทา)

ประธานศาลปกครองสูงสุด

สำนักงานศาลปกครอง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๐๙๑๘ (โทรศัพท์สายด่วน “๑๓๕๕”)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๘๓๙